

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
Освітня програма	23174 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23174
Назва ОП	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Даниленко Сергій Іванович, Куценко Катерина Ігорівна, Мицик Лариса Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.03.2021 р. – 03.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2021/licenz_akredit/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D1%81%D0%Bo%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%Bo%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9E%D0%9F_%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D0%BC%D0%Bo%D0%B3.2021.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2021/02/prog_EG_291_mj-vidn.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (магістерський рівень) в Центральнотуркранському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка наразі є єдиною в Кіровоградській області програмою, за якою готуються фахівців в галузі міжнародних відносин. Затребуваність таких фахівців засвідчує належний рівень працевлаштування перших випускників ОП. Початком кар'єри за фахом для частини з них стає передбачена ОП виробнича практика у структурних підрозділах з питань міжнародної та регіональної політики. Університет має цікаву практику комунікації з зацікавленими сторонами у форматі віртуального вікна «Пропозиції стейкхолдерів» на сайті ЗВО. ОП забезпечує широкі можливості для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які відповідають цілям ОП, через систему ОК, використання інтерактивних технологій та методів навчання, залучення здобувачів освіти та НПП до різноманітних громадських організацій, заходів та проєктів. НПП застосовують неформальні методи взаємодії зі здобувачами, поєднують аудиторні та позааудиторні заняття Викладачі та здобувачі вищої освіти спільно залучаються до роботи у суспільно-політичному полі як політичні консультанти та аналітики у виборчих штабах, а також до ініціатив з розвитку місцевих громад. Освітня діяльність за цією програмою відповідають критеріям 1 та 3-9 за рівнем В, а критерію 2 – за рівнем Е. Виявлені під час акредитаційної експертизи недоліки за критерієм 2, насамперед, невідповідність обсягу та структури ОП та навчального плану вимогам стандарту спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за магістерським рівнем, є суттєвими, оскільки порушують діючу нормативну базу вищої освіти. Однак ці недоліки можуть бути усунуті в однорічний термін, до того ж цей процес у ЗВО вже розпочато. Недоліки за іншими критеріями не є суттєвими, а наявні у ЗВО можливості та напрацювання можуть стати основою для їх усунення. Експертна група засвідчує наявний потенціал для продовження підготовки здобувачів за освітньою програмою, що акредитується, з урахуванням наданих рекомендацій.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Мета ОП співзвучна місії університету та відповідає стратегії розвитку ЗВО, отже, ця програма виконує важливу освітню і соціальну роль з підготовки фахівців-міжнародників для регіонального ринку праці. Затребуваність фахівців за даною ОП засвідчує належний рівень працевлаштування її перших випускників. 2. Освітня програма відкрита до врахування позицій стейкхолдерів; Університет має цікаву практику комунікації з ними у форматі віртуального вікна «Пропозиції стейкхолдерів» на сайті ЗВО. 3. ЗВО забезпечує можливість для здобувачів освіти за ОП побудувати та реалізувати свою індивідуальну траєкторію навчання шляхом вільного вибору ОК із загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін. 4. Передбачена ОП виробнича практика стає для частини випускників початком кар'єри за фахом. 5. Освітня програма забезпечує широкі можливості для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які відповідають цілям ОП, через систему ОК, використання інтерактивних технологій та методів навчання, залучення здобувачів освіти та НПП до різноманітних громадських організацій, заходів та проєктів. 6. Обсяг ОП та окремих ОК у кредитах ЄКТС відбиває реальне навантаження здобувачів освіти та підтверджує кілька позитивних новітніх тенденцій у формуванні структури навчального навантаження, зокрема, належну частку самостійної роботи здобувачів та вибіркових дисциплін, практичну орієнтованість ОП. 7. Правила прийому на ОП інформативні, доступні та не містять дискримінаційних положень і передбачають гарантовані законодавством України рівні можливості випускників бакалаврських програм різних спеціальностей вступити на ОП, а також інклюзивне навчання на ній. 8. НПП застосовують неформальні методи взаємодії зі здобувачами, поєднують аудиторні та позааудиторні заняття (діяльність гуртка «Клуб міжнародної політики», телеканал онлайн-мовлення «Вітер» та ін.). 9. Викладачі та здобувачі вищої освіти спільно залучаються до роботи у суспільно-політичному полі як політичні консультанти та аналітики у виборчих штабах, а також до ініціатив з розвитку місцевих громад. 10. ЗВО має достатньо широке меню інформаційних послуг, що їх надає бібліотека безоплатно. 11. Приміщення ЗВО та бібліотеки закладу відповідають вимогам щодо здобуття освіти особами з особливими потребами. 12. У ЗВО функціонує інфраструктура для забезпечення фізичного та ментального добробуту здобувачів. 13. Усі учасники освітнього процесу, насамперед, академічна спільнота та здобувачі освіти, залучені до заходів із забезпечення якості освітніх програм у ЗВО. 14. Вся необхідна інформація є публічною та прозорою і розміщена на офіційному сайті ЦДПУ імені Володимира Винниченка.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Унікальність ОП надалі не акцентована ані в змістовно-структурному, ані в методичному, ані в організаційному плані. 2. ЕГ не знайшла фактів використання досвіду вітчизняних та зарубіжних ОП при проєктуванні освітньої програми. 3. Обсяг ОП становить 120 кредитів ЄКТС, що суперечить Стандарту вищої освіти для освітньо-професійних програм магістерського рівня. 4. Логічно-структурна схема ОП через специфіку її побудови не дозволяє

встановити взаємозв'язок між окремими ОК. 5. Блок «нормативних дисциплін бакалаврської програми» у НП ОП суперечить вимогам стандарту для магістерського рівня. 6. На ОП наразі відсутні факти визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, а також у неформальній освіті. 7. Недостатнє проникнення дослідницької складової до освітнього процесу на ОПП. 8. Відсутність фактів залучення професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу на ОП. 9. Недостатня цифровізація бібліотечного фонду. 10. Несистематичне оновлення інформації на сторінках сайту ЗВО. 11. Невикористання в освітньому процесі за ОПП інформаційно-комунікаційної платформи Moodle-ЦДПУ. Рекомендації: 1. Міждисциплінарний підхід до побудови структури та формування змісту ОП, розробки її методичного арсеналу та організації освітнього процесу. 2. Залучення фахівців аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм до обговорення перспектив розвитку ОП, що акредитується, її рецензування та, за можливості, до освітнього процесу на ОП. 3. Привести обсяг ОП в кредитах ЄКТС у відповідність до вимог стандарту ВО для ОПП магістерського рівня. 4. Переглянути методологію побудови логічно-структурної схеми ОП з метою унаочнення взаємозв'язку між окремими ОК. Скорегувати зміст силабусів ОК, представивши в них взаємозв'язок між дисциплінами ОП. 5. Уніфікувати нормативну частину ОП згідно зі стандартом ВО для магістерського рівня. При цьому, у відповідності до Умов прийому для здобуття вищої освіти МОН України, ЗВО у Правилах прийому може встановити для вступників на ОП з неспоріднених спеціальностей додаткові вимоги щодо строків навчання та/або включення додаткових обов'язкових ОК до індивідуального навчального плану. 6. Розширити співпрацю з ЗВО-партнерами з метою забезпечення внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності. 7. Посилити взаємодію викладач/здобувач у питаннях науково-дослідної діяльності; актуалізувати реалізацію міжнародних наукових проєктів за участі у них здобувачів. 8. Запровадити практику розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів освіти в інституційному репозитарії. 9. Залучати до читання лекцій, інших форм навчальної та дослідної роботи фахівців-практиків, роботодавців. 10. Створити Центр комунікацій ЗВО, відповідальний за актуальність сайту та інших джерел інформування. 11. У найкоротші терміни завершити створення навчально-методичної бази освітнього процесу за ОПП на платформі Moodle-ЦДПУ. 12. Розробити план заходів з усунення недоліків, виявлених в процесі зовнішньої оцінки якості ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місією ЗВО є «сприяння модернізації українського суспільства через надання високоякісних освітніх послуг і реалізацію інноваційних наукових досліджень, підготовку конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності, поширення наукових знань, культурно-просвітницьку діяльність, збереження та примноження кращих традицій університетської освіти» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/misiia-universytetu>). Мета ОПП - «підготувати компетентного, конкурентоспроможного професіонала, здатного розв'язувати складні задачі, приймати обґрунтовані, оптимальні рішення в практичній діяльності щодо забезпечення національних інтересів України в системі міжнародних відносин» - співзвучна цій місії. Хоча ОП не має педагогічного спрямування і не пов'язана з реалізацією пріоритетного завдання ЗВО - «комплексною підготовкою конкурентоспроможного вчителя», мета програми цілком відповідає стратегічній меті розвитку університету до 2022 року щодо підготовки «фахівця, здатного жити й творити в інформаційному суспільстві, глобальному світовому середовищі, бути громадянином Європи і світу і, одночасно, відданим патріотом української держави, речником національних інтересів, працювати на рівні сучасних освітньо-виховних технологій в умовах інтеграції в загальноєвропейське співтовариство». Тому ОП виконує важливу освітню і соціальну роль з підготовки фахівців-міжнародників для регіонального ринку праці. Магістерська ОП зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» у ЦДПУ не є наступницею відповідної ОП бакалаврського рівня, тож орієнтована на здобувачів-бакалаврів з інших спеціальностей. Це актуалізує міждисциплінарний підхід до побудови структури та формування змісту ОП, розробки її методичного арсеналу (міжпредметні навчальні та дослідницькі проєкти, ділові ігри, використання іноземної мови при навчанні професійно орієнтованих ОК), а також до організації освітнього процесу (наприклад, організація зимової /літньої школи громадської дипломатії для бакалаврів різних ОП, міжпредметного дискусійного клубу світової політики, тощо). Це могло б становити унікальність цієї ОП, яка наразі не акцентована ані в змістовно-структурному, ані в методичному, ані в організаційному плані, хоча це було рекомендовано ЕГ під час первинної акредитації. У чому полягає «власне бачення Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка щодо сутності та особливостей сучасних міжнародних відносин держав та регіонів, міжнародних комунікацій», яке, згідно з відомостями СО, детермінує змістовну унікальність ОП, її розробники не змогли конкретизувати. Тож визначення унікального змістовного фокусу залишається перспективним напрямом подальшого вдосконалення цієї програми. Водночас слід погодитись, що ЗВО є єдиним університетом

Кіровоградської області, який наразі надає освітні послуги за такою магістерською ОП, що зумовлює її суспільну значимість.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ЕГ проаналізувала особливості врахування позицій і потреб усіх стейкхолдерів при розробці та оновленні ОП. Відеозустріч зі здобувачами освіти за ОП та її першими випускниками засвідчила, що частина з них брала участь в оцінюванні програми через систему опитувань, а також обговоренні з НПП кафедри шляхів вдосконалення змісту ОП. Здобувачка В. Крейтор наразі є членом робочої групи з розробки ОП. Більшість озвучених здобувачами освіти пропозицій стосувались посилення уваги до теорії та практики міжнародних економічних відносин, а також подальшого поглиблення англійської підготовки та запровадження вивчення другої іноземної мови. Водночас звучала думка, що немає потреби ініціювання здобувачами змістовних змін ОП, оскільки вони цілком довіряють професіоналізму розробників програми і задоволені її структурою. Зустріч з роботодавцями, якими виявилися виключно минулорічні випускники ОП, засвідчила, що вони усвідомлюють свою місію щодо формування цілей та ПРН за ОП переважно у вигляді сприяння практичній підготовці здобувачів та поширенні інформації щодо можливостей їх подальшого працевлаштування. Щодо вдосконалення змісту ОП прозвучали лише схвальні відгуки щодо ОК з дипломатичного протоколу та етикету, підготовки з англійської мови, світоглядної місії ОК «Філософія науки», і лише одна пропозиція щодо включення до навчального плану другої іноземної мови. Ця розмова залишила відчуття компліментарності, а не об'єктивного аналізу ОП, однак засвідчила належний рівень задоволеності здобувачів цією програмою. Надані ЗВО на запит ЕГ протоколи вчених рад університету та факультету, засідань кафедри та проєктної групи ОП, що мали віддзеркалювати пропозиції НПП та фахівців, що відповідають за внутрішнє забезпечення якості ОП, містять ідентичну інформацію щодо напрямків оновлення ОП, тож найбільш змістовним доказом врахування позицій академічної спільноти є відеозустріч з НПП. Ключовим внеском викладачів в оновлення ОП виявилась диверсифікація вибіркової частини ОК, зокрема, за рахунок англійських курсів «Філософія особистості» та «Філософія лідерства», курсів «Соціологія міжнародних економічних відносин», «Економічна дипломатія та ін. Наголошувалось також на перспективі посилення практичної орієнтованості навчання на ОП, яка наразі поряд з виробничою практикою реалізується через залучення здобувачів до громадських проєктів, наукових гуртків та лабораторій. Отже, експерти констатують прагнення розробників ОП до врахування позицій стейкхолдерів, однак наразі цей процес лише розпочато, тож існує значний потенціал його розширення та урізноманітнення шляхом систематичних зустрічей та круглих столів, онлайн анкетування, розробки групами стейкхолдерів альтернативних навчальних планів, створення в перспективі асоціації випускників ОП, тощо. Водночас ЕГ відзначає цікаву практику зі створення віртуального вікна «Пропозиції стейкхолдерів» на сайті ЗВО, що є одним із інструментів комунікації розробників освітніх програм з усіма зацікавленими сторонами.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 291, які відбиває стандарт ВО. ОП покликана «надати поглиблені знання та практичні уміння і навички для комплексного аналізу й прогнозування міжнародних відносин та зовнішньої політики держав, ефективної роботи у сферах зовнішньої політики та міжнародного співробітництва, у міжнародних організаціях, освітніх та інших інституціях». Система ОК та матриці відповідності СК та ПРН вказують на те, що ОПП забезпечує опанування здобувачами освіти теоретичного змісту предметної області спеціальності, яка охоплює теорію та практику міжнародних відносин, міжнародної безпеки, системи та джерел зовнішньої політики держави, регіональні студії, теорію та практику суспільних комунікацій. ОП задовольняє заявлені потреби регіонального ринку праці у ерекладачах-міжнародниках та експертах з питань міжнародного співробітництва (РН5, РН7-9, РН11). 55% першого випуску ОП працевлаштовані за фахом. Зазначено у Відомостях СО зацікавленість роботодавців у фахівцях з менеджменту міжнародних конфліктів, громадської та культурної дипломатії поки не імplementована у нормативному змісті ОП. Затребуване ринком праці формування компетентностей в сфері міжнародного економічного співробітництва частково задовольняється за допомогою нормативного ОК «Логістика міжнародних політичних та економічних стратегій», і, головне, за рахунок вибіркового ОК «Соціологія МЄВ» та «Економічна дипломатія». При формуванні цілей та ПРН ОП враховано контекст галузі знань 29 Міжнародні відносини. Це засвідчує перелік СК, які набувають здобувачі, та нормативний зміст їх підготовки, зокрема РН1-4, РН6, РН12. Регіональний контекст реалізується під час проходження здобувачами освіти виробничої практики на базі регіональних організацій і установ, а також шляхом врахування пропозицій роботодавців щодо вдосконалення ОП та організації освітнього процесу на ній. Щодо використання досвіду вітчизняних та зарубіжних ОП, про яке йдеться у Відомостях СО, експерти не знайшли підтвердження змістовно-структурної спорідненості ОП ЦДПУ та цих програм: аналіз матеріалів за посиланнями, наданими ЗВО на запит ЕГ, засвідчив відсутність запозичень або врахування ОК з програм КНУ, ХНУ. Університету ім. Бориса Грінченка; магістерської ОПП у НУ «Києво-Могилянська Академія» в галузі міжнародних відносин наразі взагалі не існує, за наданим посиланням міститься опис ОНП «Комунікації в демократичному врядуванні», яка жодним чином не дотична до ОП ЦДПУ, так само як і магістерська ОП з політології Карлового університету (Чехія); інформація про магістратуру з міжнародних відносин Університету Марії Кюрі-Складовської (Польща) з сайту «Навчання в Європі» взагалі має рекламний характер і не містить ОП або навчальних планів. ЕГ рекомендує ЗВО залучити фахівців

(гарантів або викладачів) зазначених програм до широкого обговорення перспектив розвитку ОП, що акредитується, її рецензування, обміну професійним досвідом та, за можливості, до освітнього процесу на ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП, що акредитується, є результатом оновлення попередніх ОП (26.03.2018 р. та 30.06.2020 р.) згідно зі стандартом вищої освіти. Експерти констатують корегування розробниками інтегральної компетентності, оновлення переліку сформованих загальних та спеціальних компетентностей, а також результатів навчання згідно зі стандартом, вилучення вибіркового ОК з матриць відповідності компетентностям та результатам навчання, певне корегування матриць шляхом звуження спектру компетентностей та РН, яким відповідають окремі ОК. Однак експерти звертають увагу на необхідність подальшого вдосконалення матриць відповідності, зокрема корегування в них місця державної атестації; перегляду відповідності РН 5, 10, 14, які, згідно з матрицею, досі формує більшість ОК. Оновлення ОП поки не привело до помітного оновлення навчального плану, зміни в ньому на тлі модернізації переліку компетентностей та результатів навчання виглядають косметичними (зняття ОК «Цивільний захист» та оглядових лекцій, заміна одного курсу з права на інший, перенесення двох вибіркового ОК до циклу нормативних), проте зміст ОП експерти визнають прерогативою ЗВО. До акредитаційної справи поряд з оновленою ОП завантажені таблиці 1-3, які стосуються ОП 2018 р., тому встановити відповідність їх змісту неможливо. Гарант ОП пояснив таку ситуацію технічними моментами, витоки яких залишилися нез'ясованими. Тому експертна група змушена була брати до уваги виключно матриці в ОП, оскільки завантажена до акредитаційної справи у формі таблиці з матриця відповідності суперечить і ОП, і стандарту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Мета ОП співзвучна місії університету та відповідає стратегії розвитку ЗВО, отже, ця програма виконує важливу освітню і соціальну роль з підготовки фахівців-міжнародників для регіонального ринку праці. 2. Розпочато внесення змін до ОПП з урахуванням стандарту вищої освіти: скореговано інтегральну компетентність, оновлено перелік загальних та спеціальних компетентностей, а також результатів навчання згідно зі стандартом, вилучено вибіркового ОК з матриць відповідності компетентностям та результатам навчання, відбулося певне корегування матриць шляхом звуження спектру компетентностей та РН, яким відповідають окремі ОК. 3. Освітня програма відкрита до врахування позицій стейкхолдерів; Університет має цікаву практику комунікації з ними у форматі віртуального вікна «Пропозиції стейкхолдерів» на сайті ЗВО. 4. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та галузі міжнародних відносин, регіонального контексту. 5. Фахівці за даною ОП затребувані на регіональному ринку праці, про що свідчить належний рівень працевлаштування її перших випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Процес оновлення змісту ОП та корегування матриць відповідності ОК програмним компетентностям та результатам навчання згідно зі стандартом вищої освіти магістерського рівня наразі не завершений. Рекомендації: завершити оновлення матриць відповідності, зокрема, скорегувавши в них місце державної атестації; переглянути відповідність РН 5, 10, 14, які, згідно з матрицею, досі формує більшість ОК. 2. Унікальність ОП надалі не акцентована ані в змістовно-структурному, ані в методичному, ані в організаційному плані. Рекомендація: міждисциплінарний підхід до побудови структури та формування змісту ОП, розробки її методичного арсеналу (міжпредметні навчальні та дослідницькі проекти, ділові ігри, використання іноземної мови при навчанні професійно орієнтованих ОК), а також до організації освітнього процесу (наприклад, організація зимової /літньої школи громадської дипломатії для бакалаврів різних ОП, міжпредметного дискусійного клубу світової політики, тощо). 3. Врахування позицій стейкхолдерів в процесі вдосконалення ОП може бути активізовано шляхом систематичних зустрічей та круглих столів, онлайн анкетування, розробки групами стейкхолдерів альтернативних навчальних планів, створення в перспективі асоціації випускників ОП, тощо. 4. ЕГ не знайшла підтвердження використання досвіду вітчизняних та зарубіжних ОП, зокрема, фактів змістовно-структурної спорідненості ОП, що акредитується, та програм, про які йдеться у Відомостях СО. Рекомендації: залучити фахівців (гарантів або викладачів) зазначених освітніх програм до широкого обговорення перспектив розвитку ОП, що акредитується, її рецензування, обміну професійним досвідом та, за можливості, до освітнього процесу на ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 відповідає рівню В: виявлені експертами недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в процесі подальшого вдосконалення ОП, який вже триває.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 120 кредитів ЄКТС, що суперечить стандарту вищої освіти для ОП магістерського рівня, оскільки програма заявлена не як освітньо-наукова, а як освітньо-професійна, тому її обсяг має становити 90 кредитів ЄКТС. Аргументом розробників ОП на користь виявленої невідповідності є специфіка контингенту здобувачів освіти за ОП: вони не мають ОК бакалавр (спеціаліст) в галузі міжнародних відносин, а є випускниками неспоріднених програм, тому потребують додаткової фахової підготовки з відповідним кредитним навантаженням. Однак ця специфіка має враховуватись у Правилах прийому ЗВО, проте не детермінувати невідповідність ОП стандарту вищої освіти зі спеціальності.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група не може підтвердити суттєвого оновлення змісту ОП: 3 освітні компоненти з ОП 2018 р. замінені на 3 ОК в новій ОП, два з яких в старій ОП були вибірковими, отже оновлення змісту ОП видається фрагментарним і переважно косметичним. Логічний взаємозв'язок між окремими освітніми компонентами ОП, на що звертала увагу ЕГ під час попередньої акредитації, надалі відсутній, точніше логічно-структурна схема ОП через специфіку її побудови, не дозволяє його встановити. Силабуси дисциплін також не дозволили експертам простежити цей взаємозв'язок, оскільки вказують на зв'язок ОК магістерської ОП з ОК, які цією ОП взагалі не передбачені, зазвичай входять до навчальних планів бакалаврської ОП, якої в ЗВО немає. Суперечить вимогам стандарту і блок «нормативних дисциплін бакалаврської програми», адже бакалаврський рівень вищої освіти є самостійним і регламентується окремим стандартом, тому не повинен дублюватись на магістерському рівні. Розробники ОП аргументували експертам цей феномен вже згадуваною специфікою контингенту здобувачів освіти за ОП, які не мають ОР бакалавр в галузі міжнародних відносин, а є випускниками неспоріднених програм, тому потребують додаткової «базової» підготовки з міжнародних відносин на бакалаврському рівні. Цей блок дисциплін (4 ОК загальним обсягом 23 кредити ЄКТС) був включений і до ОП 2018 р, що викликало зауваження під час первинної акредитації. Це зауваження не було враховане при оновленні ОП, як і зауваження щодо необґрунтованості включення кількох ОК, притаманних бакалаврським програмам, до магістерської ОП. Йдеться, зокрема, про ОК «Дипломатичний протокол та етикет», «Сучасна дипломатична система та особливості організації консульської служби». Особливо експерти наголошують на невиправданості включення до ОП ОК «Теорія міжнародних політичних відносин», який є базовим для бакалаврів-міжнародників і який, згідно з робочою програмою (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/Navchalno_metod_zabezp/magistr/%D0%A0%D0%9F_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%8F_%D0%BC%D0%B6%D0%BD_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82_%D0%B2%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD_2020-2021.pdf) та силабусом (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/Navchalno_metod_zabezp/magistr/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81_%D0%A2%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%8F_%D0%BC%D0%B6%D0%BD_%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82_%D0%B2%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D0%B8%D0%BD_1_%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81.pdf) цілком дублює Програму вступного випробування з теорії міжнародних відносин (https://www.cuspu.edu.ua/images/abiturientu-2020/prodram_vstupnih_viprobuvan/magistr/fahovi/teor_mijnar_vidnos_mag_20.pdf), отже цей ОК не передбачає формування нових компетентностей та результатів навчання порівняно з рівнем вимог до компетентностей вступника. Решта освітніх компонентів логічні в структурі магістерської ОП і в комплексі дозволяють досягти задекларованих нею цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (64 кредити ЄКТС). Весь цикл професійно орієнтованих ОК забезпечує набуття здобувачами

освіти спеціальних компетентностей у відповідності зі стандартом. До структури ОП включено також один ОК з іншої галузі знань («Гуманітарні науки») – курс «Філософія науки», спрямований на набуття здобувачами ОП загальних компетентностей. Магістерський рівень вищої освіти передбачає включення до структури ОП теоретичних, методологічних або спеціалізованих курсів в галузі міжнародних відносин. Натомість, як зазначено в аналізі підкритерію 2, специфіка контингенту здобувачів на цій ОП (вступників з неспоріднених спеціальностей) зумовила позицію її розробників щодо включення до освітньої програми кількох базових дисциплін бакалаврського рівня підготовки (23 кредити ЄКТС), хоча і в межах предметної області. Це було предметом зауваження експертів і під час попередньої акредитації. Визначення фокусу та системи ОК освітньої програми беззаперечно є прерогативою ЗВО. Однак, враховуючи особливості контингенту вступників, ЕГ рекомендує розробникам ширше застосовувати міждисциплінарний підхід при формуванні переліку ОК або навіть обрати унікальний тематичний фокус ОП, дотримуючись при цьому вимог стандарту спеціальності за магістерським рівнем. При цьому, у відповідності до Умов прийому для здобуття вищої освіти МОН України, ЗВО у Правилах прийому може встановити для вступників на ОП з неспоріднених спеціальностей додаткові вимоги щодо строків навчання та/або включення додаткових обов'язкових ОК до індивідуального навчального плану.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування здобувачами освіти індивідуальної навчальної траєкторії передбачене і чітко регламентується нормативними документами ЗВО («Положенням про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДПУ ім. В.Винниченка» https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/ND_Vibirkovi_11.2019.pdf та «Положення про організацію освітнього процесу ЦДПУ ім. В. Винниченка п. 5,5 https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_OP_2020-2021.pdf). Під час відеозустрічей здобувачі підтвердили створення ними індивідуальних навчальних планів і можливість вибору ОК в межах ОП та загальноуніверситетського каталогу. ЗВО надав сканкопії індивідуальних планів та заяв здобувачів щодо обрання варіативних ОК. На офіційному сайті Moodle-ЦДПУ: перелік дисциплін за вільним вибором магістра суспільно-гуманітарного профілю (https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2020/11/%D0%9A%D0%90%D0%A2%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93_%D0%92%D0%98%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%98%D0%A5_%D0%9C%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_02.2021_2021_02_17_05_53_51_122.pdf) містить 46 ОК, при цьому всі здобувачі першого року навчання, згідно з заявами, одноставно обрали 3 професійно орієнтовані ОК («Філософія особистості», «Соціологія міжнародних економічних відносин» та «Економічна дипломатія»). Фактів обрання здобувачами за цією ОП вибіркового дисциплін, запропонованих іншими кафедрами/ОП наразі не було. Загалом навчальний план оновленої ОП передбачає 7 вибіркового курсів (3 на першому та 4 на другому році навчання) загальним обсягом 30 кредитів ЄКТС.. На думку ЕГ, наразі ЗВО забезпечує цілковиту можливість для здобувачів освіти побудувати та реалізувати свою індивідуальну траєкторію навчання, хоча цей вибір може детерминуватись багатьма чинниками.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає виробничу практику здобувачів у структурних підрозділах з питань міжнародної та регіональної політики (2-й рік навчання, 12 кредитів ЄКТС). Надана на запит ЕГ Програма практики, затверджена 27.08.2020 р., не оновлена згідно зі стандартом, тож містить перелік компетентностей з попередньої ОП. Документ визначає мету і завдання, бази, організацію та зміст виробничої практики, надає методичні рекомендації щодо підготовки звітної документації, регламентує підведення підсумків. Згідно з матрицею відповідності програмних компетентностей оновленої ОП (від 31.08.2020 р.) виробничу практику (ПП ОК 2.2.1.1) формує всі 9 загальних та 10 спеціальних компетентностей, передбачених Стандартом ВО. Аналіз ЕГ Програми практики засвідчив некоректність визначення такої відповідності компетентностей цьому ОК. У розділі 4 зазначено, що завданнями здобувача-практиканта є ознайомлення з нормативно-правовими засадами, структурою та функціями, планом роботи бази практики, правами та обов'язками практиканта; дослідження досвіду установи/організації з реалізації/висвітлення/аналізу державної політики в сфері європейської інтеграції; виконання індивідуального завдання від керівників практики. Такий перелік завдань свідчить, що виробничу практику ОП спрямована, на думку експертів, на здобуття ЗК 2,3,7,8,9 та СК 1,4, 5, 7, 9, 10, адже йдеться, насамперед, про ознайомчий та аналітичний характер діяльності практикантів. Здатність приймати рішення щодо міжнародної діяльності (СК2), здатність аргументувати вибір шляхів вирішення професійних завдань (СК3), здатність здійснювати дослідження МВ (СК6), здатність організовувати міжнародні зустрічі та переговори, розробляти дипломатичні та міжнародні документи (СК8) ці завдання практики, по суті, не формують. Замість зразків звітів та індивідуальних завдань здобувачів на запит ЕГ ЗВО надав лише аналітичну записку керівника практики від кафедри. Тож розширити уявлення про коло завдань, що виконувались здобувачами під час практики і тим самим про спектр набутих ними компетентностей, експертам не вдалося. ЗВО має угоди з 11 базами практики для ОП. У 2021 р. практика проходила на базі Департаменту економічного розвитку та торгівлі Кіровоградської ОДА, ТОВ «Центральноукраїнське бюро новин», Департаменту кіберполіції в Кіровоградській області. Угоди укладені також зі Всеукраїнською ГО «Let's do it, Ukraine», обласною Організацією роботодавців, Кіровоградською регіональною торгово-промисловою палатою, Міжнародним Республіканським Інститутом «IRI Ukraine» та ін. Практичній підготовці здобувачів також сприяє їх залучення до регіональних громадських та медійних проєктів, політичних кампаній, тощо. Водночас окремі здобувачі освіти

висловились за включення до практичної підготовки мовно-перекладацької практики. На думку випускників ОП, практична підготовка забезпечує формування компетентностей, необхідних для їх подальшого професійного зростання, а для частини з них саме виробнича практика стала початком кар'єри за фахом.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» магістерського рівня в Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка забезпечує широкі можливості для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які відповідають цілям ОП. Насамперед, ключові soft skills – здатність навчатися впродовж усього життя (ЗК2), креативність (ЗК5), робота в команді (ЗК7), ініціативність та підприємливість (ЗК8) – формуються системою включених до ОП освітніх компонентів, насамперед курсами «Філософія науки», «Міжнародна політика, інформаційні процеси та політичні комунікації», «Регіональні міжнародні відносини: геополітичні виклики та національні інтереси», «Логістика міжнародних політичних та економічних стратегій» та ін.. По-друге, соціальні навички набуваються завдяки використанню викладачами інформаційно-комунікативних, інтерактивних технологій та методів навчання – дискусій, рольових ігор, case-study, проектної діяльності, прикладних досліджень. По-третє, формуванню соціальних навичок сприяє участь здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників в різноманітних громадських організаціях, заходах та проєктах. Серед прикладів заснування ГО Центр аналізу складних процесів» https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/42250969/, та «Центральнотраїнська політологічна лабораторія» (https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/42850032/), реалізація медійних проєктів - аналітичної програми «Експертер» (<https://cbn.com.ua/tag/ekspertter/>), та каналу «HE TV» на Youtube (<https://www.youtube.com/channel/UCsRjbDxecA2ROz5fc6hiPTw>). Про високий рівень соціальної активності викладачів та студентів ОП свідчать і відеострічі з НПП, здобувачами освіти, представниками студентського самоврядування, випускниками ОП та роботодавцями.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для ОП відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих ОК у кредитах ЄКТС відбиває реальне навантаження здобувачів освіти. Серед позитивних тенденцій експерти відзначають, що в середньому навчальний час, відведений на самостійну роботу магістрантів, складає 60% часу, передбаченого на вивчення ОК. 10% обсягу навчального навантаження на ОП (12 кредитів ЄКТС) становить практична підготовка (виробнича практика). 25% обсягу навчального плану (30 кредитів ЄКТС) виділяється на дисципліни вільного вибору для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти. З метою співвіднесення запланованого обсягу окремих освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням проводяться консультації зі здобувачами вищої освіти, що дозволяють викладачам корегувати навантаження студентів під час аудиторних занять та обсяги завдань для ІНДЗ та самостійної роботи

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів освіти за дуальною формою освіти за цією ОП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1 Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», в межах якої більшість ОК (64 кредити ЄКТС) забезпечують набуття здобувачами освіти спеціальних компетентностей відповідно до стандарту спеціальності за магістерським рівнем. 2. ЗВО забезпечує можливість для здобувачів освіти за ОП побудувати та реалізувати свою індивідуальну траєкторію навчання шляхом вільного вибору ОК із загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін. 3. Передбачена навчальним планом ОП практична підготовка забезпечує набуття здобувачами освіти загальних та спеціальних, насамперед, аналітичних

компетентностей, необхідних для подальшого професійного зростання здобувачів освіти, а для частини з них саме виробнича практика стає початком кар'єри за фахом. 4. ОП забезпечує широкі можливості для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які відповідають цілям ОП, через систему ОК, використання інтерактивних технологій та методів навчання, залучення здобувачів освіти та НПП до різноманітних громадських організацій, заходів та проєктів. 5. Обсяг освітньої програми та окремих ОК у кредитах ЄКТС відбиває реальне навантаження здобувачів освіти та підтверджує кілька позитивних новітніх тенденцій у формуванні структури навчального навантаження, зокрема, належну частку самостійної роботи здобувачів та вибіркового ОК, практичну орієнтованість ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обсяг ОП становить 120 кредитів ЄКТС, що суперечить стандарту вищої освіти для ОП магістерського рівня, оскільки програма заявлена не як освітньо-наукова, а як освітньо-професійна, тому її обсяг має становити 90 кредитів ЄКТС. 2. Логічно-структурна схема ОП через специфіку її побудови не дозволяє встановити взаємозв'язок між окремими освітніми компонентами ОП. 3. Навчальний план ОП потребує подальшого оновлення, зокрема, блок «нормативних дисциплін бакалаврської програми» видається недоречним. Рекомендації: 1. Привести обсяг ОП в кредитах ЄКТС у відповідність до вимог стандарту вищої освіти для освітньо-професійних програм магістерського рівня. 2. Переглянути методологію побудови логічно-структурної схеми ОП з метою унаочнення взаємозв'язку між окремими освітніми компонентами ОП. Скорегувати зміст силабусів ОК, представивши в них взаємозв'язок між дисциплінами цієї магістерської ОП. 3. Уніфікувати нормативну частину ОП для всіх здобувачів (незалежно від спеціальності за бакалаврським рівнем) згідно зі стандартом ВО для магістерського рівня. При цьому, у відповідності до Умов прийому для здобуття вищої освіти МОН України, ЗВО у Правилах прийому може встановити для вступників на ОП з неспоріднених спеціальностей додаткові вимоги щодо строків навчання та/або включення додаткових обов'язкових ОК до індивідуального навчального плану. 4. Враховуючи особливості контингенту вступників, ширше застосовувати міждисциплінарний підхід при формуванні переліку ОК або навіть обрати унікальний тематичний фокус ОП, дотримуючись при цьому вимог стандарту спеціальності за магістерським рівнем.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Критерій 2 відповідає рівню Е: виявлені недоліки, насамперед, невідповідність обсягу та структури ОП та навчального плану вимогам стандарту спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» за магістерським рівнем, є суттєвими, оскільки порушують діючу нормативну базу вищої освіти. Однак ці недоліки можуть бути усунуті в однорічний термін, до того ж цей процес у ЗВО вже розпочато.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою своєчасно оприлюднені на сайті ЗВО (https://www.cuspu.edu.ua/images/abiturientu-2021/pravila_priyomu_29.01.2021.pdf), є чіткими та зрозумілими для потенційних здобувачів освіти та інших стейкхолдерів. Правила прийому не містять дискримінаційних положень і передбачають гарантовані законодавством України рівні можливості випускників бакалаврських програм різних спеціальностей вступити на ОП, що акредитується, а також інклюзивне навчання на ній.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» відповідають Умовам прийому для здобуття вищої освіти 2021 року (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/vstupna-kampaniya-2021/umovi-priyomu-dlya-zdobuttya-vishoyi-osviti-2021-roku>). Вступ на ОП передбачає наявність в абітурієнта освітнього ступеня бакалавра (спеціаліста) з будь-якої спеціальності та успішне проходження вступних випробувань – ЄВІ з іноземної мови (ЗНО) та фахового вступного іспиту з теорії міжнародних відносин, програма фахового вступного іспиту розміщена на сайті ЗВО (https://www.cuspu.edu.ua/images/abiturientu-2020/prodram_vstupnih_viprobuvan_magistr/fahovi/teor_mijnar_vidnos_mag_20.pdf). У відомостях про

самооцінювання ОП також зазначено, що «для осіб, які вступають за неспорідненою спеціальністю, передбачено складання додаткового вступного випробування з Загальної теорії політики, яке має кваліфікаційний характер та оцінюється за двобальною шкалою – «склав»/«не склав»», однак у Додатку 2.2 до Правил прийому ЗВО 2021 р., таке додаткове вступне випробування не передбачене (https://www.cuspu.edu.ua/images/abiturientu-2021/pravila_dodatki/dod_2.2.pdf). Отже вступники – бакалаври (спеціалісти) зі спеціальностей галузі знань «Міжнародні відносини» та з неспоріднених спеціальностей (які становлять наразі абсолютну більшість вступників на ОП, оскільки ЗВО не має бакалаврської програми в галузі міжнародних відносин) вступають за єдиними вимогами.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, визначені «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДПУ ім. В. Винниченка» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf). Згідно з Положенням, «формами академічної мобільності для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістра в університеті, є: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування (1.6). Центральнотраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка визнає еквівалентними та перераховує результати навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері (3.1). Визнання результатів навчання ... здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні ЗВО-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS (3.2). Порядок перерахування визначається угодою, яка підписується перед поїздкою на навчання. Перерахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі представленого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами навчальних здобутків з навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнері. Для забезпечення прозорості відмінностей оцінювання в межах ЄПВО (єдиного простору вищої освіти), оцінки, отримані в усіх країнах, предметних галузях та навчальних закладах, підлягають належному трактуванню та правильному порівнянню (3.4). Здобувачу вищої освіти можуть бути перераховані професійноорієнтовані вибіркові дисципліни, прямих аналогів яких не існує в навчальному плані за відповідною спеціальністю в університеті, але які відповідають компетентностям визначеними освітньою програмою цієї спеціальності і якщо вивчення професійно-орієнтованих вибіркових дисциплін у певному обсязі передбачене відповідною спеціальністю (3.5). Інформація про вивчені дисципліни за програмами академічної мобільності зазначається у додатку до документів (дипломі) про вищу освіту(3.12)». Також визнання результатів навчання, отриманих в результаті академічної мобільності, регулюється Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (р.2) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_neformalnna_20.01.2021.PDF Факти визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, на ОП, що акредитується, наразі відсутні, що може бути пов'язано як з доволі коротким терміном існування ОП (3 роки), так і з об'єктивними перешкодами на шляху академічної мобільності у 2020-2021 рр. у зв'язку з пандемією коронавірусу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_neformalnna_20.01.2021.PDF). Згідно з Положенням, «організація неформальної освіти та зарахування результатів ґрунтується на засадах Європейської кредитно-трансферної системи, яка передбачає накопичення й перерахування кредитів здобувачів освіти. Заклад вищої освіти подає детальну інформацію про запропонований навчальний курс (дисципліну), очікувані результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти слухач; допоміжні ресурси й послуги, що пропонуються в процесі викладання курсу (дисципліни); довідку про особу, яка репрезентуватиме курс (дисципліну). За місяць до впровадження курсу в освітній процес укладається тристороння угода між слухачем, закладом вищої освіти, який пропонує курс (дисципліну) та організацією, яка скеровує слухача. Угода є гарантією забезпечення отримання сертифікату (1.8). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту)... (3.3). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, поширюється на обов'язкові та вибіркові дисципліни навчального плану (3.4). Не здійснюється визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті до початку навчання на певному освітньому рівні.Заклад вищої освіти визнає результати навчання у процесі неформальної та інформальної освіти обсягом 10% від загального обсягу за певною освітньою програмою (3.7). У разі успішного перерахування результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти,

здобувач вищої освіти з наступного семестру звільняється від прослуховування й складання цієї дисципліни. У разі перезарахування лише окремого змістовного модуля/модулів дисципліни студент звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал, що обов'язково враховується викладачем під час вивчення здобувачем дисципліни, а також виставлення підсумкової оцінки з освітнього компонента (3.8)». Факти визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, на ОП, що акредитується, наразі відсутні, що, на думку експертів, зумовлено як новизною цих форм освіти в Україні, так і складністю процедури, передбаченої Положенням ЦДПУ

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на ОП інформативні, доступні та не містять дискримінаційних положень і передбачають гарантовані законодавством України рівні можливості випускників бакалаврських програм різних спеціальностей вступити на ОП, а також інклюзивне навчання на ній. 2. Вступ на ОП здійснюється у повній відповідності до Умов прийому для здобуття вищої освіти 2021 року і передбачає наявність в абітурієнта освітнього ступеня бакалавра (спеціаліста) з будь-якої спеціальності та успішне проходження вступних випробувань – ЄВІ з іноземної мови (ЗНО) та фахового вступного іспиту з теорії міжнародних відносин. 3. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, а також у неформальній та/або інформальній освіті у Центральнотраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка має належну нормативну базу, яка перебуває у вільному доступі на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На освітній програмі наразі відсутні факти визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема, під час академічної мобільності, а також результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. Рекомендації: 1. Розширити співпрацю з вітчизняними та зарубіжними ЗВО-партнерами з метою забезпечення реальних можливостей для внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності (ЗВО укласти угоди щодо внутрішньої академічної мобільності здобувачів з іншими ЗВО України, що мають споріднені ОП; гаранту(ам) ОП здійснювати систематичний інформаційний та організаційний супровід здобувачів в процесі їх реєстрації на ОК (модулі) в інших ЗВО, оформлення відповідної документації, визнання отриманих РН; відділу міжнародних зв'язків ЗВО шляхом консультацій з гарантами ОП забезпечувати адресне інформування та методичний супровід потенційних учасників програм міжнародної мобільності на всіх її етапах. 2. Запровадити на практиці процедуру визнання результатів неформальної освіти на ОП шляхом популяризації серед здобувачів сертифікатних програм, зимових/літніх шкіл, семінарів та тренінгів, в тому числі дистанційних, в галузі міжнародних відносин, забезпечення організаційних та фінансових умов для участі в цих заходах з подальшим зарахуванням отриманих результатів у відповідності до нормативної бази ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Критерій 3 відповідає рівню В: виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в процесі подальшого вдосконалення ОП, насамперед, шляхом активізації внутрішньої та зовнішньої академічної мобільності здобувачів освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Докладне ознайомлення з інформаційними ресурсами ЦДПУ та порівняння їх із відомостями СО дають підстави стверджувати, що освітній процес за вказаною ОПП базується на «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ на 2020-2021 навчальний рік» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_OP_2020-2021.pdf). Продемонстровані гарантом, завідувачкою випускової кафедри та верифіковані ЕГ під час спілкування зі стейкхолдерами форми і методи навчання, викладання, підходи до опанування практичними навичками за

обраною спеціальністю забезпечують досягнення здобувачами програмних цілей та результатів ОПП. Це відбувається у таких традиційних форматах, як лекційні та семінарські заняття, самостійна робота та індивідуальні консультації з викладачем (у тому числі із застосування новітніх форм онлайн-комунікування у період пандемії), контрольні заходи різних типів, виробнича практика (додається). Наведені приклади того, як теоретичний матеріал викладається та згодом обговорюється у інтерактивному форматі із застосуванням діалогових методів, дискусій, проблемних дебатів вже у позааудиторному просторі, зокрема «Клубі міжнародної політики» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/zvit_rektora_2015-2020.pdf). Членам ЕГ продемонстровано План роботи політологічного гуртка «Клуб міжнародної політики» кафедри філософії, політології та міжнародних відносин на 2019–2021 н.р. Відбувається постійна взаємодія НПП та здобувачів вищої освіти у позааудиторний час: на кафедральних засіданнях, проектної діяльності у рамках виборчих процесів на регіональному рівні, взаємодії з локальними медіа та інших новітніх форм. Однією із переваг студентоцентрованого підходу до навчання є малочисельні групи на ОПП, що у цьому випадку сприяє більш ефективній взаємодії НПП та здобувачів, адаптивному підходу до навчання (переважно, заочна форма), можливості обирати індивідуальну траєкторію навчання. Слід зауважити, що ця позиція була переглянута та перебуває у процесі удосконалення після візиту та рекомендацій попередньої акредитації. Це можна оцінити як удосконалення студентоцентрованого підходу та загальної орієнтацію на принципи академічної свободи. За ОПП відбулося опитування здобувачів щодо якості викладання та можливостей покращення освітнього процесу. Зокрема, щодо організації освітнього процесу (24 питання); щодо дистанційної форми навчання у 2020–2021 н.р. (15 питань) (додається). Здобувачі висловлювали задоволення методами навчання та рівнем викладання. Обов'язковою вимогою до НПП є зв'язок їх академічної та практичної діяльності. Це, своєю чергою, орієнтує здобувача на практичне застосування своєї освіти та врахування запитів ринку праці регіону. Тут слід зазначити, що затребуваність фахівців, котрих готують за ОПП, підтверджена під час спілкування з фокус-групами. А саме, 54,55 % випускників працюють за своїм фахом, тоді як лише 27,27 % – не за основним фахом.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Базова інформація щодо форм та змісту навчання, порядку та критеріїв оцінювання, особливостей організації освітнього процесу із застосуванням дистанційних технологій навчання тощо є доступною на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/VzayMLl>). Інформація на сайті ЗВО засвідчує, що цей документ переглядається та оновлюється (міститься його попередня версія). Здобувачі підтвердили, що знають про дане положення, його пошук на сайті, а про його застосування було повідомлено усно на кафедрі. До навчальних дисциплін розроблені робочі програми, силабуси, де зазначені основні вимоги, цілі, зміст, результати навчання. Їх можна знайти у вільному доступі на сайті університету (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politolohiyi/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr>). Водночас, аналіз змісту показав, що частина поданої там інформації (зокрема, джерельна база) є неактуальною, то її варто ґрунтовно оновити, оскільки її значний масив залишається застарілим, а галузь міжнародних відносин є вкрай динамічною та потребує включення не лише наукової літератури, але статей, оглядів та звітів іноземними мовами. Інформування здобувачів відбувається через сайт університету, групи у месенджерах та безпосередньо від НПП під час особистого спілкування. Друковані методичні матеріали можна отримати на кафедрі філософії, політології та міжнародних відносин. Також слід зазначити, що, на нашу думку, хоча шаблон підготовки силабусів схвалено для усіх підрозділів цього ЗВО, він є структурно переобтяженим і суттєво не відрізняється від робочої навчальної програми. Таким чином частково втрачається його навчально-методичне призначення. Під час дискусії у фокус-групах (здобувачі, керівники ЗВО, керівником інформаційного відділу-адміністратором Moodle-ЦДПУ) було висловлено побажання покращити навігацію по сайту, щоб зробити ще більш зручнішим пошук стейкхолдером відповідного документа з переліку нормативної та навчально-методичної літератури. Бо на сьогодні недоліком у питаннях своєчасного інформування здобувача є також і те, що не всі методичні матеріали за ОПП є доступними на освітніх платформах ЗВО (до прикладу, <http://moodle.kspu.kr.ua/course/index.php?categoryid=71>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час спілкування із гарантом ОПП, завідувачкою і НПП випускової кафедри йшлося, що в цілому освітня стратегія ЦДПУ спрямована на розробку та навчання більшою мірою за ОПП. Це об'єктивно обмежує науково-дослідну складову навчального процесу. Цю обставину слід враховувати під час розгляду даного підкритерію. Однак це не стало непереборним бар'єром реалізації мети та цілей ОПП. Під час освітнього процесу здобувачі ОПП можуть у різний спосіб бути залучені до основ дослідницького процесу та його організації. Так, інформація про конкурси науково-дослідних робіт (проектів), їх координаторів, контактні особи та умови участі, відеопрезентації, інші можливості поєднання дослідницької діяльності з навчанням для здобувачів вищої освіти розміщені на сайті ЦДПУ, зокрема, у розділі «Міжнародні проекти ЦДПУ за програмами ЄС» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/mizhnarodni-proekty>). З метою апробації наукових досліджень здобувачі ОПП залучаються до організації наукових заходів (конференцій, круглих столів та наукових семінарів) шляхом участі у діяльності Студентського наукового товариства (СНТ) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/polog_SNT.pdf). Здобувачі ОПП мають можливість опублікувати тези наукових доповідей в «Студентському науковому віснику». До прикладу, Випуск 22, СТУ за 2020р., С. 203 - 240 (https://www.cuspu.edu.ua/images/nauk_zapiski/student/Stud_MAKET_22_3.06.pdf), а також збірниках ЗВО-

партнерів (зокрема, <https://nau.edu.ua/ua/event/2019/4/19-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-molodih-uchenih-i-studentiv-polit-suchasni-problemi-nauki.html>). ЕГ було надано програму заходу у НАУ, м. Київ). Нині окремої освітньої компоненти, яка б була орієнтована виключно на здобуття слухачами навичок з науково-дослідної роботи, формування проєктної групи, отримання фінансової підтримки та впровадження у практику, цією програмою не передбачено відповідно до її мети та цілей. Частково їх розглядає навчальна дисципліна «Філософія науки». Однак у рамках ОПП забезпечується постійне обговорення актуальних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин на засіданнях «Клубу міжнародної політики» (Положення https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_stud-gurt.pdf). Хоча провадження наукових досліджень і не є пріоритетом ОПП, написання дипломних робіт магістра з публікацією результатів могло б стати першим кроком на науково-дослідному шляху здобувача. Тому важливим є увага до цього сегменту освітнього процесу. Ознайомлення із переліком тем дипломних робіт здобувачів ОПП (додається) засвідчила їх часом загальний характер та історико орієнтований підхід. Наданий ЕГ Список публікацій НПП кафедри засвідчив, що подекуди бракує актуальних публікацій за спеціальністю. Варто розширити проблемну палітру, сфокусувати статті на профіль ОПП, відобразити наукові школи НПП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд та оновлення змісту освітніх компонентів ОПП регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДПУ», зокрема у Переліку основних видів методичної роботи науково-педагогічних працівників ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_OP_2020-2021.pdf), а також «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЦДПУ» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitn_diyaln_2019.pdf). Зміст освітніх компонентів ОПП було переглянуто минулого року після першої акредитаційної спроби та рішення НА. Хоча поряд із актуальним джерелами можна бачити доволі застарілу літературу. Основними способами оновлення форми та змісту освітніх компонентів, зазначеними викладачами є імплементація результатів власних наукових досліджень, зокрема здобутих внаслідок академічної мобільності, практичної роботи над проєктами чи на замовлення органів місцевої влади, політичних чи громадських організацій (<https://www.facebook.com/watch/?v=1424843077905190>). Так, до проєкту «Визначай своє майбутнє» було залучено троє здобувачів ОПП. На підтвердження наводимо ще один приклад: завідувач кафедри за результатами спілкування зі здобувачами розробила два нові вибіркові курси англійською мовою «Філософії лідерства» та «Філософії особистості». Було засвідчено, що сучасні тенденції в освіті – інтернаціоналізація, проєктно орієнтований підхід, опанування нових, технологічно опосередкованих комунікативних навичок – стимулюють НПП до збільшення використання методів візуалізації інформації (що важливо за умов дистанційного навчання), використання діалогових та інших дискусійних прийомів. Моніторинг документів засідань кафедри філософії, політології та міжнародних відносин засвідчив, що завдання з оновлення освітніх компонентів ОПП розглядалася на засіданнях Робочої групи (протокол № 1 від 23.06.2020р., та протокол № 2 від 27.08.2020). Складна епідемічна ситуація, умови дистанційного навчання з одного боку спонукають до запровадження сучасних практик, але, водночас, обумовлюють їх застосування лише онлайнформатом. Викладачі враховують ці обставини, однак їх динаміка не є такою яскравою. Тому зберігається значний потенціал, який вже задіюється НПП. До прикладу, на ОПП активно впроваджується формат наукового есею для контролю засвоєних знань, удосконалення навичок здобувачів з критичного мислення, роботи з різними джерелами інформації, формування власного погляду на оцінку міжнародних подій, актуальну наукову думку у цій сфері. Ознайомлення з наповненням навчально-методичними матеріалами на Moodle-ЦДПУ, що розроблені НПП за результатами стажувань, засвідчує нагальну потребу прискорити роботу з розміщення та сертифікації освітніх компонентів на цій платформі. Зараз з переліку Дисциплін за вільним вибором студента (OP “магістр”) тут розміщено лише 3 дисципліни викладачів кафедри (<http://moodle.kspu.kr.ua/course/index.php?categoryid=71>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Досліджено та верифіковано, що інтернаціоналізацію діяльності ЗВО, зокрема з урахуванням інтересів слухачів цієї ОПП, регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДПУ» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf) та Стратегія інтернаціоналізації ЦДПУ (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/strategiia-internatsionalizatsii>). Діяльністю цього напрямку курує Відділ міжнародних зв'язків ЦДПУ (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/diialnist-viddil>). З метою ефективної роботи у питаннях інтернаціоналізації, яка сьогодні потребує активізації як на рівні ОПП, так і Університету загалом, було призначено нову очільницю відділу Степаненко А.В., яка під час фокус-групи проінформувала про невідкладні заходи за цим напрямом. Сьогодні академічна мобільність, як внутрішня, так і міжнародна, представлена лише стажуванням НПП. Тому нагальним є залучення до цього процесу здобувачів, першими з яких за напрямом освіти мають стати студенти даної ОПП. З урахуванням того, що програма існує відносно нетривалий час, а питання вже перебуває у полі зору усіх відповідальних осіб і розглядається як горизонт росту, то цей недолік слід розглядати у позитивній динаміці. Університет має договірну базу із зарубіжним партнерами (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/vmz/spivrobotnytstvo-kdpu-iz-zakordonnymu-navchalnymu-zakladamy/11851-pro-stazhuvannia-uchast-u-mizhnarodnykh-prohramakh-konferentsiakh-i-hrantakh-u-2020-rotsi>) Серед партнерів - Краківський педагогічний університет, м. Краків, Гданський університет, м. Гданськ, Польща; «Балтійська Міжнародна академія», м. Рига, Латвія; Університет Масарика, м. Брно, Чехія. Між сторонами-партнерами визначені основні напрями співпраці: спільна проєктна діяльність, участь у міжнародних грантових

програмах, організація спільних науково-практичних конференцій, активізація наукової роботи та залучення до неї здобувачів, розвиток різних форм академічної мобільності тощо. Стажування у закордонних ЗВО, що є важливою складовою процесу інтернаціоналізації у період функціонування ОПП, проходили: доц. Клюєнко Е.О. (Університет економіки, м. Прага; Schiller International University, Paris Campus); Харченко Ю.В. (ISA, Відень). За посиланням https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/stajuvannya_vikladachiv/sertifikat_KlyuenkoEO-2.pdf. Учасники освітнього процесу в ЦДПУ мають доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar та міжнародних ідентифікаційних систем.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Використання сучасних, практико-орієнтованих методів навчання; студентоцентризований підхід до навчання, особливо на заочній формі, що засвідчила фокус-група зі здобувачами; 2. Поєднання аудиторних та позааудиторних занять (діяльність гуртка “Клуб міжнародної політики”, телеканал онлайн-мовлення “Вітер” та ін.); 3. Системні стажування НПП, зокрема у Тернопільському національному економічному університеті; 4. Розуміння керівниками ЗВО важливості розвитку міжнародного напрямку та його ресурсного наповнення. Позитивні практики: міжнародна мобільність викладачів, використання неформальних методів взаємодії зі здобувачами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Грубих порушень та недоліків не виявлено. Залишається невирішеним питання академічної мобільності здобувачів; не було продемонстровано, як науковий напрям досліджень чи наукова школа викладачів ОПП надалі вилася у формування окремої навчальної дисципліни на освітньо-професійній програмі (вибіркова компонента - авторська дисципліна за напрямом наукових здобутків викладача, що відображала б його особливості), наукові читання за проблематикою міжнародних відносин тощо, що може свідчити про недостатнє проникнення дослідницької складової у процес навчання на ОПП; наразі відсутня практика залучення іноземних науковців до читання лекцій; залишаються невикористаними можливості такої форми дистанційної освіти як міжнародний вебінар; не були ідентифіковані також спільні публікації “викладач/здобувач”, що могло б стати стимулом до наукового пошуку молодих вчених. Не засвідчено, що здобувачі протягом останніх років брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”. Це унеможливує зробити остаточний висновок щодо того, як наукові дослідження НПП відображаються на удосконаленні, оновленні навчального матеріалу. Водночас на кафедрі планується започаткувати випуск наукового збірника за профільним напрямом. Рекомендації: У збірниках наукових праць факультету запровадити розділ для публікацій, які предметно стосуватимуться тем та питань, максимально дотичних до даної ОПП; посилити взаємодію викладач/здобувач у питаннях науково-дослідної діяльності; актуалізувати напрями з реалізації міжнародних наукових проєктів за участі у них здобувачів; ґрунтовніше оновлювати джерельні бази силабусів; розширити викладання дисциплін чи окремих тем іноземними мовами, активізувати запрошення зарубіжних викладачів, зокрема й онлайн-форматі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій 4 відповідає рівню В: виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в процесі подальшого вдосконалення ОПП, що було продемонстровано ЕГ за вказаними напрямками

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання зазначено у РНП дисциплін п.9 (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politolohiyi/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr#>), та ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”, є

чіткими та зрозумілими, доводяться здобувачам на першому занятті з дисципліни та оприлюднюються заздалегідь на офіційному порталі ЦДПУ. Критерії оцінювання знань за освітніми компонентами є чіткими та прозорими, що дозволяє оцінити рівень засвоєння теоретичного та практичного матеріалу за дисципліною, рівень опанування необхідними компетентностями та досягнення визначених результатів навчання. Система оцінювання здобутих результатів навчання за дисциплінами ОПП складається з поточного та підсумкового контролю. Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з певної дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано», за шкалою ECTS вноситься до відомості обліку успішності та залікової книжки. Вимоги до форм контролю також у вільному доступі зазначені у «Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ імені В. Винниченка» та «Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в ЦДПУ». Захист випускної кваліфікаційної роботи є складовою атестації, підсумковою індивідуальною письмовою науково-дослідною роботою, яка дає змогу отримати комплексне уявлення про рівень засвоєння теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty>). Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що викладач на першому занятті надає інформацію про форми і методи поточного та підсумкового контролю. Усі необхідні матеріали своєчасно розміщуються у вільному доступі на сайті ЦДПУ..

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Контрольні заходи регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДПУ» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_OP_2020-2021.pdf) та Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти у ЦДПУ, що затверджено Вченою радою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (протокол № 2 від 31.08.2020 р.) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_atestac_09.2020.PDF), Положенням про кваліфікаційні роботи в ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_KP_09.2020.PDF). Форми контрольних заходів та критерії їхнього оцінювання зафіксовані у письмовій формі у РПН та силабусах. Підсумкова атестація складається з державного кваліфікаційного екзамену, який встановлює отримання здобувачами ПРН, і захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». ЕГ звертає увагу на невідповідність змісту освітніх компонентів, винесених на державну атестацію, у Програмі ДЕ (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/Navchalno_metod_zabezp/magistr/9_%Do%Ao%Do%9F_%Do%94%Do%95%Do%9A_2_%Do%BA%D1%83%D1%80%D1%81_2020-2021.PDF) та робочих навчальних програмах (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politohiyi/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr#>) (аргументація у формі порівняльної таблиці додається до Звіту). НПП пояснюють цю розбіжність тим, що окрім ОК зазначених у РНП, здобувачі використовують багато часу на самостійну роботу та вивчають додаткову літературу.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічі з учасниками освітнього процесу, експертна група пересвідчилася, що правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими. Основні вимоги містяться у Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДПУ (п. 6.14, п. 7), Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання містяться у РНП та силабусах (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politohiyi/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr>), про що здобувачів повідомляють на першому занятті з кожної дисципліни викладачі та куратори академічних груп. Також під час зустрічі із здобувачами вищої освіти, до відома експертної групи було доведено, що студентам надається консультація з усіх питань, не тільки під час аудиторної роботи, а й за допомогою месенджерів, телефону, пошти, а також у позанавчальний час. Контрольні заходи включають підсумковий і поточний контроль. Порядок, основні принципи поточного і підсумкового оцінювання знань студентів ЗВО здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЦДПУ, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в ЦДПУ. Положення закріплює комплексну систему оцінювання навчальних досягнень студентів, яка діє в ЗВО з часу впровадження Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи та містить усі види контрольних заходів. Здобувачі підтвердили, що вони знають про можливість подання апеляції у разі, коли вважають отриману оцінку не об'єктивною. але на даній ОПП таких випадків не було. Основні правила організації проведення апеляції результатів контролю знань визначаються у Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_apel_10.pdf). Керівниками кваліфікаційних робіт призначаються професори, доценти та старші викладачі університету, які мають наукові ступені доктора або кандидата наук, що свідчить про високий професіоналізм та їх об'єктивність. Уся необхідна інформація міститься у вільному доступі на офіційному сайті.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності зазначено у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЦДПУ, затверджено Вченою радою університету (протокол № 2 від 30 вересня 2019 р.) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvithn_diyaln_2019.pdf) Положенні про академічну доброчесність (зі змінами) , що схвалено Вченою радою протокол № 3 від 28.10.2020 р. (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Polog_pro_dobrochesn_28_10_2020.pdf), Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_ocinyuv_cuspu_2020.pdf), Етичний кодекс університетської спільноти в ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/etichn_kodeks_02.pdf). Під час зустрічі відповідних фокус-груп ЕГ було виявлено, що перевірки на академічний плагіат підлягають усі роботи студентів (курсіві, кваліфікаційні, есе, наукові статті) У відгуку керівника зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У випадку виявлення академічного плагіату робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат. Здобувачі зазначили, що перевірка на антиплагіат їх робіт робиться у програмі "StrikePlagiarism.com", що уможлиблюють перевірку текстових фрагментів. Усі отримані результати розміщуються на офіційному сайті факультету у вільному доступі (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-tarolitologiyi/akademichna-dobrochesnist>). Під час проведення попередньої акредитаційної експертизи, ЕГ зауважила, що кваліфікаційні роботи здобувачів перевіряють на антиплагіат вибірково. За свідченням НПП і здобувачів, цей недолік було усунуто і наразі на антиплагіат перевіряються усі кваліфікаційні роботи, курсові, есе, наукові статті. Кваліфікаційні роботи зберігаються у паперовому вигляді на кафедрі - далі передаються в архів. Репозитарій наразі формується тільки з робіт НПП. Здобувачам протягом усього періоду навчання надається інформація щодо дотримання академічної доброчесності і наслідків у разі її порушення, насамперед, куратори знайомлять х з відповідними нормативними документами. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що вважають політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності чіткими і зрозумілими.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Загальна відповідність форм поточної та підсумкової атестації здобувачів за ОП стандарту вищої освіти зі спеціальності. 2. Створення належної нормативної бази щодо забезпечення якості вищої освіти, академічної доброчесності та врахування рекомендацій попередньої ЕГ щодо перевірки робіт на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Невідповідність змісту ОК, що виносяться на державну атестацію, та змісту Програми державного екзамену. 2. Відсутність електронного репозитарію кваліфікаційних робіт студентів. Рекомендації: 1. Узгодити зміст освітніх компонентів у Програмі державного екзамену та зміст відповідних РНП; 2. Запровадити практику розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти в інституційному репозитарії; 3. Затверджувати теми кваліфікаційних робіт на першому році навчання задля стимулювання науково-дослідної роботи здобувачів впродовж усього періоду навчання за ОПП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Критерій 5 відповідає рівню В, виявлені під час проведення акредитаційної експертизи недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені у короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ узагальнила надані Університетом документи щодо відповідності академічного рівня викладачів, задіяних до реалізації ОПП, її цілям та завданням навчання. Зауважуємо, що проектною групою за основу відбору викладацького складу було взято принцип *fitness for purpose* та пошук унікальності регіонального застосування програми. Про це свідчить надана на офіційний запит членів ЕГ зведена інформація про викладачів, підтверджена публікаціями останніх років та фактами їхньої наукової та практичної діяльності (додається). Натомість подана у відомостях СО таблиця №2 містила некоректні дані, оскільки була складена згідно з ООП 2018 р, зокрема, дані про освітні компоненти, які вже не викладаються за оновленою ОПП, та про викладачів, які вже на ній не працюють. Отримана інформація та надані роз'яснення під час фокус-груп підтверджують, що освітні компоненти ОПП забезпечуються викладачами, які за своєю академічною та професійною кваліфікацією відповідають дисциплінам, що викладають. Було з'ясовано, що основне лекційне навантаження припадає на гаранта програми. На такий дисбаланс було вказано попередньою ЕГ, однак він не був усунений. Водночас слід зауважити, що до викладання залучаються НПП не лише факультету історії та права, але й представники інших підрозділів, першочергово факультету іноземних мов. Така взаємодія забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Чисельність викладачів, які викладають навчальні дисципліни професійного напрямку, співрозмірна із кількістю здобувачів вищої освіти очної та заочної форми за ОПП, що акредитується. Всі учасники демонструють високий рівень педагогічної активності, є штатними працівниками університету. Викладачі ОПП проходять стажування як за кордоном, так і в межах України (<https://www.cuspu.edu.ua/kafedra-filosofiyi-ta-politologiyi/stazhuvannia-vykladachiv>). Інформацію по це розміщено на сайті (<https://www.cuspu.edu.ua/kafedra-filosofiyi-ta-politologiyi/stazhuvannia-vykladachiv>). Якісний склад викладачів кафедри філософії, політології та міжнародних відносин, що стала базовою для ОПП, відображений на її офіційній інтернет-сторінці (<https://www.cuspu.edu.ua/kafedra-filosofiyi-ta-politologiyi/sklad-kafedri>). Інформацію про інших викладачів, задіяних на програмі, також можна знайти на офіційному сайті університету (<https://www.cuspu.edu.ua/>). Всі викладачі, які забезпечують викладання за ОПП, демонструють наукову активність. З них 4 викладачів мають за останні п'ять років наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection. Здобувачі вищої освіти та випускники ОПП під час фокус-груп не висловлювалися критично щодо якості та змісту викладання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Нормативну основу для добору кадрів складає «Порядок обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів ЦДПУ», ухвалений 2019 року (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poryadok_obran_za_konkusom.pdf). На його основі Університет демонструє зрозумілий, відкритий та конкурентний алгоритм проведення конкурсного відбору викладачів. ЗВО має належні локальні документи, що регулюють питання його проведення та містять кваліфікаційні вимоги до кандидатів. Ці документи є оприлюдненими на офіційному сайті у розділі «Нормативні документи» (<https://docs.google.com/document/d/1uObIgbPMPomSRrsiNBw1rmxYTbDleWhE/edit>). Це засвідчує постійну увагу менеджменту та усього колективу до питань кадрової політики. Конкурсна комісія Вченої ради ЦДПУ, яку очолює ректор – професор Семенюк О.А., керуючись зазначеним Порядком, забезпечує контроль належного рівня академічної кваліфікації кандидатів на вакантні посади. При цьому значну роль у конкурсному процесі, за словами декана факультету історії та права доц. Філоретової Л.М., належить базовій, первинній ланці – кафедрі, її колективу та здобувачам. Зараз по кафедрі оголошено конкурс на заміщення вакантних посад доцента і старшого викладача (<https://www.cuspu.edu.ua/konkursy-i-vakansii/11935-oholoshuietsia-konkurs-na-zamishchennia-vakantnykh-posad-7>). В Університеті діє «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників» (2019) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_reyting_nauk-ped_gracivn_16-12-2019.pdf), серед завдань якого є підвищення мотивації викладачів до продуктивної праці, створення умов змагальності та здорової конкуренції в колективі. Рейтингові показники НПП беруться до уваги при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад. ЕГ було надано Витяг з протоколу засідання рейтингової комісії факультету історії та права, де розглядалися позиції членів цього підрозділу. Під час зустрічі з структурними підрозділами начальник відділу кадрів Полуден С.С. та завідувач навчально-методичного відділу ЦДПУ Харченко С.П. засвідчили, що у рамках проходження конкурсу дотримуються всі належні вимоги. Загалом кандидати подають заяву та звіт про результати основних видів діяльності, проводять на вимогу відкриту лекцію, надають кафедрі друковані навчально-методичні матеріали, інформують про наукові плани. За результатами аналізу документів кафедра та кадрова комісія рекомендують керівникові Університету, на який термін за результатами конкурсу підписувати контракт. У викладачів, які забезпечують освітній процес на ОПП, діють контракти. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО експертам було продемонстровано підтримку кадрового потенціалу кафедри, підтверджено сподівання, що ця ОПП й надалі складе одну з конкурентних переваг цього підрозділу. Для цього використовуються різні форми підтримки та мотивації викладачів, а також планується активізація роботи з промоції переваг програми серед потенційних стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Результати ознайомлення з відповідною документацією та інформація, отримана під час фокус-груп з представниками роботодавців, здобувачів вищої освіти, дають можливість експертній групі засвідчити незначне залучення роботодавців до організації та корегування перебігу здобуття освіти на ОПП (Протокол № 1 від 23.06.2020 та Протокол №2 від 27.08.2020 засідань Робочої групи). Ця робота дещо активізувалася після висновків попередньої ЕГ. Університет та кафедра перебувають на етапі узгодження пропозицій з підписання меморандумів про співпрацю з роботодавцями. Зараз це більшою мірою реалізується через договори про проходження практики (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politolohiyi/praktychna-pidhotovka>). Такий початковий стан роботи був обґрунтований на фокус-групах тим, що програма діє не надто тривалий час, а традиція взаємодії із ЗВО у такому форматі для роботодавців регіону є доволі новою та лише набуває системного характеру. У розмові з ЕГ роботодавець, також і випускник ОПП, підкреслив, що освітня програма демонструє поєднання теорії з практикою, повідомив, що залучав до одного із грантових проєктів з питань місцевого самоврядування здобувачів ОПП. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування була підтверджена інформація про наміри активізувати роботу з представниками роботодавців. Частково випускники програми вже стали роботодавцями і готові до співпраці, оскільки, на їхній погляд, теоретична, мовна та практична підготовка здобувачів ОПП задовольняє такі запити до потреб регіону. З урахуванням вищезазначеного, експертна група констатує недостатній рівень залучення роботодавців до організації і реалізації освітнього процесу на ОПП та необхідність активізації за цим напрямом. Такі наміри та конкретні пропозиції були продемонстровані ЕГ. Цьому покликана сприяти інформаційна підтримка процесу на сайті «Пропозиції стейкхолдерів» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news/648-propozytsii-steikkholderiv/10317-propozytsii-steikkholderiv>), яка забезпечує інтерактивне спілкування зі здобувачами, містить їхні актуальні запити (пости). Резервом залишається робота у рамках загально університетського Дня кар'єри, що досі відбувався без належного масштабування та як ініціатива має потенціал до росту, залучення роботодавців, корегування змісту ОПП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Цей підкритерій у відомостях СО вказує на недоліки та відповідно перспективи ОПП. Прикладів залучення до аудиторних занять на ОПП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців немає. На основі зустрічей у фокус-групах можна зробити висновок, що вказані категорії запрошувалися лише до проєктної групи та у рамках загально університетських заходів. У дискусії зі співробітниками кафедри йшлося, що ця ситуація має бути виправлена навіть за умов дистанційного навчання. Адже сучасні можливості онлайн-комунікування допомагають реалізувати це завдання. Тут на допомогу готові прийти випускники ОПП, які сьогодні працюють у представництвах іноземних структур, ГО, органах влади. Про це вони поінформували під час фокус-групи. Також обговорювалася перспектива залучення їх до аудиторних занять, що досі також не практикувалося. Водночас, ця певна прогалина компенсується тим, що викладачі окрім науково-педагогічного мають і практичний досвід фахівців-політологів, коучів, медіаекспертів, політтехнологів (доц. Ключенко Е.О., доц. Стадніченко Р.В.). За словами гаранта, всі викладачі беруть участь у громадському і політичному процесі як консультанти та аналітики у штабах регіональних осередків партій, органах державної влади та місцевого самоврядування (Департаменту економічного розвитку та торгівлі Кіровоградської ОДА), як учасники інституцій виборчого процесу. Крім того їх запрошують для участі у вебінарах, дискусіях з питань міжнародного та регіонально суспільно-політичного життя (до прикладу на ТОВ «Центральноукраїнське бюро новин» та регіональне відділення Суспільного телебачення).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підтримка професійного розвитку академічного персоналу Університету реалізується шляхом підвищення їхньої кваліфікації, що регулюється «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у ЦДПУ» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_pidvisch_kvalifik_2019.pdf). Положенням передбачено навчання за програмою довгострокового та короткострокового підвищення кваліфікації. Основними формами тут є: курси підвищення кваліфікації; стажування в інших закладах вищої освіти; індивідуальне підвищення кваліфікації, наукове стажування. Тут у нагоді стане розділ на сайті «Міжнародні проєкти ЦДПУ» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/mizhnarodni-proekty>). За останні роки більшість НПП, котрі залучені до освітнього процесу даної ОП, підвищили кваліфікацію у ЗВО України (доц. Ключенко Е.О., Русул О.В. – ТНЕУ; доц. Коломієць О.В. – ХНПУ). В Університеті діє Мовний центр, де НПП ЦДПУ має можливість на безоплатній основі удосконалювати знання з іноземних мов (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_movniy_centra_11.2019.pdf). Результати зустрічі з фокус-групами та аналіз наданих документів дають підстави експертам стверджувати, що система професійного розвитку Університету відповідає потребам та інтересам викладачів і сприяє реальному підвищенню якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО сформовано підходи до матеріального та морального стимулювання розвитку викладацької майстерності. Зокрема, цьому напряму присвячено деякі положення «Колективного договору між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації на 2018-2023 рр.»

(https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Kolektivniy_dogovir_2018.pdf). Під час зустрічі з структурними підрозділами очільниця відділу кадрів Полудень С.Є. і головний бухгалтер Ватульова А.Л. засвідчили, що викладачі преміюються за свою успішну освітню та наукову діяльність. НПП (проф. Соболь Є.Ю., доц. Стадніченко Р.В., доц. Харченко Ю.В., ст. викл. Сичик К.Б.) навели приклади морального заохочення (почесних грамот, подяк) від адміністрації Університету, МОН України, органів місцевої влади, громадських організацій. Оцінка результативності роботи НПП ЦДПУ є складовою системи забезпечення якості університетської освіти. Звіти ректора Семенюка О.А. відображають цей процес (до прикладу, <https://cutt.ly/BziFuvF>). Під час вивчення протоколів засідання Рейтингової комісії факультету історії і права було з'ясовано, що викладачі ОПП брали участь у рейтинговому опитуванні, однак їхні результати були зафіксовані лише напередодні прибуття ЕГ. З чого можна зробити висновок, що цей інструмент стимулювання професійного росту викладачів та зростання якості освіти в Університеті задіяний поки що неповні. Хоча рейтингування є ефективним засобом у питаннях професійного визнання, при цьому належні документи в ЗВО наявні (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_reyting_nauk-ped_pracivn_16-12-2019.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. НПП, які забезпечують викладання на ОПП, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання, наукові публікації, пов'язані із сферою освітнього компоненту та методики його викладання; 2. У ЦДПУ існує система сприяння професійному розвитку викладачів; система морального та матеріального стимулювання викладачів за професійні здобутки; наявні прозорі процедури конкурсного добору НПП, що сприяють досягненню визначених цілей та програмних результатів навчання; 3. Університет демонструє приклади як внутрішньої, так і зовнішньої мобільності викладачів. Позитивні практики: чітка, прозора та документально забезпечена процедура конкурсного відбору викладачів на заміщення вакантних посад; залучення викладачів та здобувачів вищої освіти до роботи у суспільно-політичному полі як політичних консультантів та аналітиків у виборчих штабах, а також до ініціатив з розвитку місцевих громад; організація курсів з удосконалення володіння іноземною мовою академічного спрямування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Факти залучення роботодавців, професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу на ОП відсутні. 2. Бракує формалізованих практик, що засвідчують поєднання наукових здобутків викладачів та навчального процесу, а саме: системної роботи гуртків (діє лише один) чи факультативів за напрямом наукових інтересів когось із викладачів ОПП, спільних публікацій, інформації про підготовку наукових звітів за кафедральними темами, проведення профільних секцій у рамках університетських днів студентської науки, де НПП ОПП головували чи були б керівниками наукових робіт здобувачів з подальшим їх оприлюдненням, зокрема англійською мовою; не підтверджено запровадження вузько спеціалізованих авторських курсів на основі їхніх наукових досліджень, зокрема у переліку Дисциплін за вільним вибором магістра на 2020/2021 н.р. (<http://moodle.kspu.kr.ua/course/index.php?categoryid=71>). Рекомендації: оновлювати у коректний спосіб інформацію про рейтинги науково-педагогічних працівників, розширювати механізми мотивації та заохочення викладачів за результатами рейтингування, зокрема форми їх матеріальної винагороди; активніше залучати до читання лекцій, інших форм аудиторної та дослідної роботи фахівців-практиків, роботодавців; активізувати рецензування ОПП представниками роботодавців; ширше практикувати стажування викладачів зі звільненням від навантаження як форму їхнього професійного розвитку за профілем програми.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За більшістю підкритеріїв освітня програма відповідає рівню В, а вказані недоліки суттєво не перешкоджають досягненню заявлених цілей ОП, а НПП демонструє готовність та можливість ці недоліки усунути. У ЗВО функціонує система підвищення кваліфікації НПП. ЗВО підтримує та стимулює розвиток викладацької майстерності НПП, впроваджуючи систему матеріальних та моральних заохочень. Відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним результатам ОПП та змісту дисциплін, що вони викладають, дає підстави оцінити Критерій 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчальні аудиторії на базовому рівні обладнані технічними засобами навчання, наявний мультимедійний клас, де можуть проводитися заняття зі здобувачами ОПП. Через сайт ЗВО є доступ до автоматизованої системи «Наша Вікі» та «хмарних» технологій ownCloud (<https://owncloud.kspu.kr.ua/>), вхід в останню систему можливий за персональною реєстрацією. За словами керівника інформаційного відділу, адміністратора Moodle-ЦДПУ В.О.Болілого, Moodle є головним віртуальним освітнім середовищем, що витримало переважання в умовах дистанційного навчання. При цьому в ході експертизи було з'ясовано, що освітні компоненти ОПП, яка акредитується, наразі не представлені й тому не використовуються в достатньому обсязі на платформі Moodle-ЦДПУ. Членам ЕГ не було повідомлено прогнозований термін завершення цього процесу з аргументацією про його складність і працёмісткість. В університеті діє Археологічний музей імені Н.П. Бокій (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/do-100-richchia-universytetu/virtual-ni-ekskursiji/12021-arkheolohichnyi-muzei-imeni-ninel-bokii>) та Музей історії техніки університету (<https://www.cuspu.edu.ua/en/prohramy-vstupnykh-vyprobuvan/776-do-100-richchia-universytetu/virtual-ni-ekskursiji/11900-muzei-istorii-tekhniky>). Здобувачі та НПП мають доступ до бібліотечних залів, де створені можливості проводити наукові, презентаційні заходи та інші активності. Іноземний партнер ЦДПУ Troy University, штат Алабама (США), передав до фонду ЦДПУ енциклопедичні зібрання «Encyclopædia Britannica» та «Encyclopedia Americana», а також унікальне зібрання книг «Бібліотека Бернгарда Штільфрїда», надане в дар Університету родині австрійського дипломата. Бібліотека університету є простором для освітньої та виховної роботи, має архів періодичних видань, безкоштовно надає послуги з присвоєння УДК. Для підготовки практичних робіт, підбору літератури, роботи з каталогом у приміщенні читального залу бібліотеки обладнані робочі місця комп'ютерами з відкритим доступом до Інтернет-мережі, що й було продемонстровано експертам (https://www.dropbox.com/s/6lod2xh1ca3d9sn/InShot_20210301_031024508.mp4?dl=0). Співробітники книгозбірні надають інформаційно-методичні послуги як НПП, так і здобувачам. Це, зокрема, формування віртуальних бібліографічних довідок, електронна доставка книг, доступ до електронного каталогу статей. Перспективою розширення бібліотечних послуг є формування електронних кабінетів студентів, через які вони отримали б більш оперативний доступ до бібліотечних фондів. Бібліотека підтримує в актуальному стані репозитарій, де зберігаються наукові та науково-методичні праці НПП. Формування репозитарію кваліфікаційних робіт здобувачів поки що залишається перспективою. Наразі тут можна переглянути електронний архів Студентського наукового вісника. Випускова кафедра для ОПП також має окреме приміщення, де здобувач може отримати консультації викладачів та методичну літературу. Головний бухгалтер А.Л.Ватульова засвідчила, що ОПП є рентабельною для ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На всій території університету (у навчальних приміщеннях та гуртожитках) забезпечено вільний доступ до Wi-Fi. Наявне обладнання, навчальні приміщення, коли там за розкладом не відбуваються заняття, зали та фойє центрального корпусу студенти мають можливість на безоплатній основі використовувати для освітніх, наукових та культурних заходів. Під час фокус-групи зі здобувачами не було нарікань, що керівники ЗВО через фінансові чи адміністративні причини обмежували їхні наукові, освітні чи організаційні ініціативи. Жоден із здобувачів освіти не заявив, що змушений був внести плату за окремі освітні чи консультативні послуги.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З метою підтримки фізичного, психічного та соціального здоров'я учасників освітнього процесу в ЦДПУ функціонують різноманітні структурні підрозділи, зокрема: спортивна база «Буревісник» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-fv/8067-vykladachi-ta-spivrobotnyky-peduniversytetu-doluchylsia-do-sportyvnoho-sviata>), санаторій-профілакторій «Юність» із широким спектром медичних послуг (<https://onedrive.live.com/?authkey=%21ACT2%5F5kVrTZkwXg&cid=C6C6CEB318B6C95A&id=C6C6CEB318B6C95A%2120722&parId=C6C6CEB318B6C95A%2120728&o=OneUp>); виходить газета «Студентський меридіан» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/universytetskyi-meridian>). Здобувачі ОПП забезпечуються житлом на час навчання, мешкають у гуртожитку № 4. Під час перегляду відео та спілкування у фокус-групі зі здобувачами експерти переконалися у комфортних умовах проживання в гуртожитку: належний побут, зроблено ремонт, до ладу приведені душові кабінки, у холі умебльовано куточок відпочинку. Кухні у гуртожитку обладнані необхідним приладдям. У ЗВО діє Психологічна служба ЦДПУ, куди можуть звернутися як здобувачі, так і викладачі (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/storinky-pidrozdiliv-universytetu/psyholohichna-sluzhba-kdpu/zvity-zustrichei/12001-zustrich-zi-studentamy>). ПС ЦДПУ надає також допомогу і містянам. Про широкий спектр послуг та суспільну місію Психологічної служби ЦДПУ розповів під час фокус-групи проректор з науково-педагогічної роботи Є.О. Клоц. Зокрема, він наголосив, що допомагати доводиться не лише з питань професійного характеру, а також щодо особистого життя. Загалом слід відзначити, що ЗВО має нормативну (Розділ 13. Охорона праці, <https://www.cuspu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava12>), організаційну (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/tsyvilna-oborona>) та структурну (санаторій-профілакторій, Психологічна служба, спортивні майданчики), щоб освітнє середовище було безпечним для життя та здоров'я здобувачів. Опитування здобувачів на ОПП щодо їхніх потреб та інтересів також проводиться. У рамках підготовки до другої ЕГ, судячи з

наданих на вимогу експертів матеріалів, були виявлені похання студентів. Однак про завершення їх імплементації не було сказано. Можливо, це викликано невеликим часовим проміжком між двом акредитаціями та щорічними умовами навчання. Нарікають здобувачів на погані умови чи неухвагу до їхніх потреб не було. Безпека освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти гарантується кількома рівнями: нормативною базою, наявністю інституцій, які опікуються безпекою, увагою ЗВО до ментального та фізичного здоров'я молодих людей.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ході відеозустрічей з'ясовано, що основою інформаційно-комунікаційної мережі ОП є офіційний сайт ЦДПУ, з якого, відповідно, є переходи на інші ресурси. Щоправда, навігація цим сайтом потребує оновлення та оптимізації. На комп'ютерах у навчальних аудиторіях встановлене необхідне ліцензійне (Microsoft) програмне забезпечення, що є незамінним в освітньому процесі здобувачів. Університет забезпечує належну освітню підтримку здобувачів, прагне її вдосконалити. На сайті університету оприлюднено звіти, нормативна база, інформація про антикорупційні заходи, установчі документи, інформацію про акредитацію освітніх програм тощо (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava5>), які доступні стейкхолдерам. У рамках фокус-групи член студради університету від факультету підтвердив участь представників студентського самоврядування у прийнятті колегіальних рішень, що позначаються на процесі освіти та професійної орієнтації. Під час фокус-груп частина здобувачів засвідчила свою участь у освітніх та позааудиторних заходах, де вони виступають як учасники, так і організатори. Під час фокус-групи із представниками студентського самоврядування представник студради поінформував, що практика надання матеріальної допомоги студентам, які потрапили у скрутні життєві умови є звичним явищем. Щодо освітніх запитів здобувачів, то під час фокус груп висловлювалося прохання ввести другу іноземні мову (більшою мірою йшлося про німецьку) до переліку дисциплін ОПП. Кафедра розглядає таку можливість. Поширеною практикою оперативного інформування здобувачів ОПП за умов пандемії стали використання месенджера Viber. За словами завідувачки випускової кафедри, кожен із курсів на ОПП має окрему групу для спілкування, куди приєднано також і методичний персонал кафедри, який повідомляє про події та зміни у освітньому процесі. Примітно, що навіть після завершення навчання такі групи залишаються зручним способом комунікування кафедри та випускників.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно з вимогами пп.2.4.4. Статуту ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_cuspu_2017.pdf) у ЗВО створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. У меню сайту розміщено спеціальну вкладку «Інклюзивна освіта» (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/inkliuzivna-osvita/9576-dostupnist-universytetu-dlya-malomobilnykh-hrup-naselennya>). Щоправда, інформація там не оновлюється. На ОПП осіб з особливими освітніми потребами немає. Проте завідувачка кафедри філософії, політології та міжнародних відносин засвідчила, що має досвід взаємодії з такими особами у рамках викладання за іншими освітніми програмами, тому, якщо такий здобувач навчатиметься за ОПП, що акредитується, то він матиме комфортні навчальні і психологічні умови. Реалізація права на освіту особами з особливими освітніми потребами регулюється «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poryad_suprovod_cuspu10.pdf). Правила прийому до ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/abiturientu-2021/pravila_priyomu_29.01.2021.pdf) також передбачають, що вступні випробування проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб (зокрема, Розділ VIII. Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти). Навчальні корпуси та гуртожитки обладнані пандусами, кнопками виклику, працюють ліфти, звукові сигнали тощо.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій нормативно та інституційно забезпечена і передбачає суб'єктність здобувача (https://www.cuspu.edu.ua/images/antikorup_zahodi/Antikorup_programa_2019.pdf) та https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_upovnovaj_osobu_antikorup.pdf). Здобувачі поінформовані про дії при спробі корупційних проявів та можливість звернутися до Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Під час фокус-груп ЕГ поінформовано, що не було зафіксовано конфліктних ситуацій, скарг щодо провадження освітньої діяльності за ОПП, що акредитується. Здобувачі ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. ЗВО декларує та впроваджує політику нульової толерантності до корупційних проявів. Вони підтвердили, що мають і розуміють можливість застосування процедур вирішення конфліктних ситуацій для учасників освітнього процесу. Вони послалися на те, що відповідну інформацію їм доводять на кафедрі, вона є на сайті, вони не зазнавали переслідування та погроз. Докладно про алгоритм дій у разі виникнення ситуацій такого характеру ЕГ розповіла здобувачка заочної форми навчання, яка є місцевою активісткою та депутатом органу місцевої влади. Студенти першого року навчання ОР «магістр» інформуються, як

потрібно діяти у разі загрози таких ситуацій. Їм повідомляється, що здобувач може звернутися безпосередньо до представника адміністрації університету чи скористатися «фізичною» «Скринькою довіри». На сайті можна звернутися до адміністрації ЗВО через розділ «Листування з ректором» (informer@kspu.kr.ua), оскільки електронної анонімної скриньки немає. Член студради університету від факультету С. Романескул повідомив, що немає випадків, коли органи студентського самоврядування примусово усувалися б від вирішення питань університетського життя. Неформальним способом спілкування здобувачів та співробітників за словами декана факультету історії та права доц. Л.М Флоретової, є спільні фольклорні заходи, соціальні ініціативи, що встановлює атмосферу довіри та взаємоповаги у колективі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Належне матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу; базове методичне забезпечення кожного з ОК; 2. Відкритість і прозорість закладу у вирішенні конфліктних ситуацій, наявність інструментів та нормативної бази. 3. Поширена та ефективна практика застосування новітніх засобів комунікування для інформування та консультацій здобувачів. Позитивні практики: наявність репозитарію методичних, довідкових джерел, наукових робіт викладачів; достатньо широке меню інформаційних послуг, що їх надає бібліотека безоплатно; відповідність приміщень ЗВО та бібліотеки закладу основним вимогам щодо здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами. Функціонування інфраструктури для забезпечення фізичного та ментального добробуту здобувачів, яка утримується у належному стані: ремонт, кваліфікований персонал.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Недостатня цифровізація бібліотечного фонду (йдеться про “перший формуляр”, який поки що здобувачі першого року навчання заповнюють у паперовому вигляді), а також відсутність репозитарію студентських кваліфікаційних робіт; 2. Несистематичне оновлення інформації на сторінках сайту (наприклад, останнє оновлення сторінки, де розповідається про успішних випускників, датоване 25 вересня 2017 р. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/prg-prjekt>), тоді як саме ця сторінка у поєднанні із загальноуніверситетським Днем кар’єри, коли б і він проводився з більшою масштабністю та залученням ширшого кола роботодавців, могли б виконувати консультаційну та профорієнтаційну функцію. 3. Moodle-ЦДПУ наразі не став для НПП і здобувачів інформаційно-комунікаційною платформою, яка б повноцінно використовувалась в освітньому процесі за ОПП. Рекомендації: Динаміка освітніх процесів, їх діджиталізація, поява нових форматів навчання, потреби стейкхолдерів ставлять перед ЗВО завдання з модернізації інформаційної політики та посилення уваги до її якості. Зокрема, 1) варто створити Центр комунікацій ЗВО, який би систематизував та ніс відповідальність за актуальність сайту та інших джерел інформування; 2) має бути прискорене та в найкоротші терміни завершене створення навчально-методичної бази освітнього процесу за ОПП на платформі Moodle-ЦДПУ.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виходячи із сильних сторін та означених позитивних практик, ОПП демонструє відповідність Критерію 7 рівню В. Недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в процесі подальшого розвитку ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що у ЦДПУ послідовно дотримуються процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які визначені і регулюються документами, розміщеними на сайті ЗВО: Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЦДПУ ім. В. Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitn_diyaln_2019.pdf) Положення про освітні програми в ЦДПУ ім. В. Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj OPP_cuspu.pdf) . У відповідності до визначених процедур в поточному навчальному році відбувся перегляд ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні

студії” другого (магістерського) рівня вищої освіти. Перший перегляд ОПП відбувся 30.06.2020 року, а після затвердження Стандарту ОПП була оновлена та до неї були внесені зміни вдруге. Нова редакція ОПП розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, що затверджено Вченою радою ЦДПУ та введена в дію з 01.09.2020 року. Нормативними документами передбачено перегляд ОП щорічно та у випадках прийняття стандарту вищої освіти або інших нормативних документів; зміни вимог роботодавців до випускників; оновлення навчально-методичного забезпечення; розробки нових методик викладання та контролю знань студентів тощо.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_osvitn_diyaln_2019.pdf), студенти, які входять до Ради факультету та/або університету, під час їх засідань мають можливість висловити свою думку від імені студентства та вплинути на перегляд ОП, внести побажання та пропозиції. За рекомендаціями здобувачів було розширено список вибіркових дисциплін. Також згідно протоколу № 2 засідання робочої групи від 27.08.2020р до її складу включені представники студентства (Крейтор В. В. здобувачка ВО за ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”). З метою розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти з 2020-2021 навчального року передбачено вільний вибір студентами дисциплін з загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін, який формується щорічно; серед вибіркових дисциплін передбачені дисципліни економічного блоку (Соціологія міжнародних економічних відносин, Економічна дипломатія), читання фахових дисциплін англійською мовою (Філософія особистості, Філософія лідерства). Згідно з Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у ЦДПУ, затвердженням вченою радою університету (протокол № 5 від 26 грудня 2019 р.) (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_osinyuv_cuspu_2020.pdf), ЗВО проводить опитування, участь здобувачів вищої освіти в опитуванні є анонімною. Організацію опитування здобувачів вищої освіти здійснює сектор із забезпечення якості освітньої діяльності та студентське самоврядування. Отже під час перегляду ОПП пропозиції студентів були враховані.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі із роботодавцями експертна група пересвідчилась у тому, що вони зацікавлені у існуванні та вдосконаленні ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”. Пропозиції роботодавців були враховані під час перегляду ОПП, що відображається у протоколі засідання кафедри №2 від 27.08.2020 р. Комунікація з представниками роботодавців відбувається шляхом їх запрошення на засідання кафедри, надання ними пропозицій (на сайті діє вікно «Пропозиції стейкхолдерів»), участі у настановчих конференціях щодо проведення виробничої практики. Протягом зустрічі роботодавці наголосили на постійній комунікації з НПП щодо покращення освітньої програми. Представник роботодавців, спеціаліст по роботі з міжнародними компаніями, звертала увагу на необхідність збільшення годин викладання предметів англійською мовою, що є необхідним для успішної роботи в міжнародних організаціях, корпораціях, установах. Під час відеозустрічі НПП та керівництво підтвердили, що ця рекомендація чекає на впровадження. Отже, роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО функціонує Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/storinky-pidrozdliv-universytetu/sluzhba-spriannya-pratsevlashtuvannyu-studentiv-i-vipusknikiv>). Також на цій сторінці оприлюднюються вакансії, щоб допомогти здобувачам ВО у працевлаштуванні. Наразі перші випускники обіймають такі посади: асистент програм (міжнародний республіканський інститут); директор (СВН та телеканал «Вітер»); спеціаліст по роботі з міжнародними компаніями, перекладач (Кіровоградська регіональна торгово-промислова палата); координатор руху в Кіровоградській області (Міжнародний молодіжний рух School Recycling); директор (Громадська організація Центральноукраїнська платформа розвитку); блогер медіапростору («Дозор+»). Успішно функціонує проект «Історії успіху» – це конденсат досвіду випускників ЦДПУ ім. В. Винниченка з різних факультетів, де у відкритому доступі можна ознайомитись з інформацією щодо кар'єрного шляху випускників. Під час зустрічі до відома експертів було доведено, що Відділ кадрів в межах усього ЗВО також збирає інформацію щодо працевлаштування випускників. Комунікація здійснюється за допомогою телефонного зв'язку, месенджерів, анкетування та відкритих зустрічей з випускниками.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО наявна система реагування на виявлені недоліки в ОП. Згідно з п.4 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральнорайонському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка (https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_yakist_ostvni_diyaln_2019.pdf), яке ґрунтується на основних засадах «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (ESG 2015), Положенні про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №977 від 11.07.2019 та Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №600 від 01.06.2016 року, «відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в університеті покладеться на наступних керівників та підрозділи: Ректор університету, проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, вчена рада університету, навчально-методичний відділ, кафедри, вчені ради факультетів, деканати факультетів, відділ кадрів, служба працевлаштування, відділ довузівської підготовки, приймальна комісія, студентське самоврядування, гарант ОП та група забезпечення ОП». За результатами первинної акредитаційної експертизи якості ОПП були виявлені та наразі усунені такі недоліки (Протокол № 1 засідання робочої групи 27.08.2020): 1) відсутність дисциплін економічного блоку (до нової редакції ОП додано дисципліни «Логістика міжнародних політичних та економічних стратегій»; «Соціологія міжнародних економічних відносин», «Економічна дипломатія» (вибірковий блок); 2) некоректність формування матриці (враховано в оновлених ОПП (червень 2020 р., серпень 2020 року у зв'язку з прийняттям стандарту; 3) покращення вивчення іноземної мови (наразі ряд ОК адаптуються до викладання англійською мовою, 30% викладачів кафедри вільно володіють англійською мовою); 4) недосконалість вибіркового блоку (навчальний план 2020 р. передбачає вибір із загальноуніверситетського каталогу дисциплін). Також прийняте Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті». https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_neformalna_20.01.2021.PDF; 3 метою вдосконалення ОПП проаналізовані результати опитування здобувачів. (Протокол № 6 від 24.12.2020 року), які свідчать про необхідність звернути увагу на неповне уявлення частини студентів про можливості майбутнього працевлаштування, неактивне використання електронної бібліотеки університету тощо. Разом з тим слід відмітити позитивне оцінювання методів навчання і викладання, практичної підготовки, умов навчання, організації дистанційного навчання; постійну комунікацію між куратором та студентами; їх задоволеність ОПП в цілому тощо. Наразі в ЦДПУ відбувається процес інституціоналізації внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти у форматі Відділу із забезпечення якості вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Центральнорайонському державному педагогічному університеті ім. В. Винниченка проходить акредитаційну експертизу вдруге. Під час вивчення відомостей про самоаналіз та відповідних зустрічей експертна група дійшла висновку, що робота з подолання недоліків, виявлених під час попередньої експертизи, провадиться, але окремі недоліки й надалі потребують усунення менеджментом ЗВО та іншими учасниками освітнього процесу. Зокрема, 1) структурно-логічна схема ОК надалі потребує модернізації: освітні компоненти мають відповідати за змістом ОР «Магістр» (тоді як у схемі присутній блок дисциплін бакалаврського рівня) і віддзеркалювати унікальність ОП, орієнтуючись на сучасний порядок денний міжнародних відносин, запити ринку праці та позиції ключових стейкхолдерів; 2) співпраця зі стейкхолдерами щодо проектування цілей ОП, а також її перегляду має бути поставлена на регулярну основу; 3) неподоланий дисбаланс у розподілі навчального навантаження між НПП кафедри філософії, політології та міжнародних відносин (гарант читає 7 дисциплін); 4) професіонали-практики та експерти галузі не залучаються до освітнього процесу; 5) викладачам бракує (чи вони неактуальні) публікацій та стажувань для підвищення кваліфікації з конкретних навчальних дисциплін, 6) модернізація Moodle для потреб ОП не завершена. Незважаючи на неусунуті недоліки, експертна група зазначає, що ЗВО доклав зусиль задля покращення ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», про що йдеться у даному звіті експертної групи.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В результаті проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що у ЦДПУ всі учасники освітнього процесу залучені до забезпечення якості ОПП, а також наявна культура якості у рамках усього університету. Сектор забезпечення якості ВО працює та постійно комунікує із зацікавленими особами та приймає їх пропозиції щодо вдосконалення ОПП. Структурними підрозділами ЦДПУ в контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти є: сектор із забезпечення якості вищої освіти, навчально-методичний, основними завданнями якого є: забезпечення ефективного функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету; розробка нормативних документів, що регламентують принципово важливі сторони освітнього процесу в університеті; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; координування діяльності методичної ради університету щодо контролю змісту освітнього процесу; організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять. Науковий відділ у свою чергу координує науково-дослідну

роботу кафедри; визначає рейтинг науково-педагогічних працівників; координує та контролює підвищення кваліфікації викладачів; виконує представницькі функції університету у міжнародній науковій спільноті, сприяє ефективному використанню інтелектуального потенціалу та сучасних методів управління й організації науково-дослідної роботи студентів в університеті. У процесі акредитаційної експертизи було встановлено, що академічна спільнота залучена до забезпечення якості насамперед через: вдосконалення освітніх компонентів та навчально-методичного забезпечення, участь у методичних семінарах і тренінгах у межах неформальної освіти. Таким чином академічна спільнота закладу вищої освіти долучена до забезпечення якості освітньої діяльності за ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії”.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. У ЦДПУ існує сектор із забезпечення якості вищої освіти та відбувається процес подальшої інституціоналізації внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. 2. Усі учасники освітнього процесу, насамперед, академічна спільнота та здобувачі освіти, залучені до заходів із забезпечення якості освітніх програм у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Частина недоліків, виявлених при попередній зовнішній оцінці якості ОП, не були усунуті, а саме: 1) неповне уявлення частини студентів про можливості майбутнього працевлаштування; 2) некоректність логічно-структурної схеми ОК для ОП магістерського рівня; 3) нерегулярна співпраця зі стейкхолдерами щодо проектування цілей ОП, а також перегляду ОП; 4) відсутність практики залучення професіоналів-практиків та експертів галузі до освітнього процесу; 5) брак (або неактуальність) публікацій чи стажувань НПП для викладання конкретних навчальних дисциплін. Рекомендації: 1) залучати роботодавців до заходів з обговорення ОП та з майбутнього працевлаштування здобувачів освіти за ОП; 2) структурно-логічна схема потребує модернізації: освітні компоненти мають відповідати за змістом ОР “Магістр” і віддзеркалювати унікальність ОП, орієнтуючись на сучасний порядок денний міжнародних відносин, запити ринку праці та позиції ключових стейкхолдерів; 3) запрошувати професіоналів практиків та експертів галузі до читання лекцій, проведення тренінгів, круглих столів тощо; 5) Передбачити у планах кафедр роботу щодо збільшення публікацій та стажувань НПП для викладання конкретних навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками критерію 8, а саме ЦДПУ дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, академічна спільнота, роботодавці та здобувачі вищої освіти залучаються до забезпечення якості вищої освіти. Також у ЦДПУ сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОПП та освітньої діяльності за нею. Недоліки, що виявлені під час акредитаційної експертизи, не є суттєвими та можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі необхідні нормативні документи, що визначають та координують діяльність Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. В. Винниченка, розміщено на офіційному сайті ЗВО у вільному доступі (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/normativni-dokumenty>). Основні нормативно-правові документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу - це: Статут ЦДПУ https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_cuspu_2017.pdf Колективний договір https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Kolektivniy_dogovir_2018.pdf Етичний кодекс https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/etichn_kodeks_o2.pdf Правила внутрішнього трудового розпорядку https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Prav_vn_rozporiyadku.pdf Положення про організацію

освітнього процесу https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_OP_2020-2021.pdf Положення про організацію практичної підготовки в ЦДПУ ім. В.Винниченка https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_praktika_cuspu_2020.PDF Положення про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/poloj_vibirkov_disc_2020.PDF Порядок обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poryadok_obran_za_konkusom.pdf Положення про програму обміну студентами https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_program_obminu_stud.pdf Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/CUSPU_Academic_Mobility_10.2019.pdf ЕГ в ході відеозустрічей пересвідчилася, що права та обов'язки учасників освітнього процесу у нормативно-правовій базі ЗВО визначені чітко та зрозуміло та усі учасники послідовно їх дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному світі ЗВО усі стейкхолдери можуть надіслати свої зауваження та пропозиції за посиланням: <https://www.cuspu.edu.ua/ua/news/648-propozytsii-steikkholderiv/10317-propozytsii-steikkholderiv> усі бажаючі можуть подивитися пропозиції за цим посиланням так, як вони відображаються на сторінці сайту (розміщено відразу після “віконця для пропозицій”), сторінка працює в межах усього ЗВО. Проект ОПП був розміщений на сайті ЦДПУ (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/osvit-prof_programi/%Do%9E%Do%9F%Do%9F_%Do%9C%D1%96%Do%B6%Do%BD._%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BD%Do%BE%D1%81%Do%B8%Do%BD%Do%B8_%Do%A6%Do%94%Do%9F%Do%A3_%Do%9F%D1%80%Do%BE%D1%94%Do%BA%D1%82_08-09.2020.PDF) Також експерти пересвідчилися, що ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО для ознайомлення стейкхолдерами. (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politolohiyi/osvitno-profesiina-prohrama/mahistr-opp>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група переконалася в тому, що ОПП «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» другого (магістерського) рівня, затверджена Вченою радою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка 01.09.2020р. розміщена у вільному доступі на сайті ЗВО (https://www.cuspu.edu.ua/images/history/kaf_filosof/osvit-prof_programi/OPP_Mizhn_vidnosini_CDPY_01.09.2020.pdf). Цей документ містить профіль, мету, характеристику освітньої програми, методи викладання та оцінювання, перелік компетентностей випускника, ресурсне забезпечення реалізації програми, інформацію щодо академічної мобільності, перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність, форми атестації здобувачів, а також вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. аож у вільному доступі розміщено Робочі навчальні програми та силабуси (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/kafedra-filosofiyi-ta-politolohiyi/navchalno-metodychne-zabezpechennia/mahistr#>) Обсяг інформації, що оприлюднена на сайті, є достатнім для інформування всіх стейкхолдерів та суспільства, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним здобувачам ВО зробити свідомий вибір щодо вступу на ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Вся необхідна інформація є публічною та прозорою і розміщена на офіційному сайт ЦДПУ. 2. Наявна точна і достовірна інформація про ОПП “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” другого (магістерського) рівня ВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Віртуальне вікно “Пропозиції стейкхолдерів” розміщено та застосовується у межах усього ЗВО, сортування йде за датою надання пропозиції, що ускладнює процес збору інформації. Рекомендації: 1. Створити віконце для пропозицій на сторінці, де безпосередньо розміщена ОПП. 2. Додати функцію “Пошук” на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

За результатами експертної оцінки визначено, що ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за критерієм 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>1,3_Протоколи_Роб. група_2020.pdf</i>	8/RUdiROm3uV6UYGFh7afbfdhhN6RkpSr9fbo8O3 AyM=
Додаток	<i>Табл.-2_Зведена- інформація_Викладачі_03.02.2021.pdf</i>	c7z7nK5CP9WbZivb4OoOzgSZlyRCRGG1lkuX6DA+ H/I=
Додаток	<i>1_Публікації_кафедри__02.03.2021.pdf</i>	4LW+U3PssYla8fhsbvrLA+NalX1kmu28bu7xP59Vrb o=
Додаток	<i>8_Накази_дипломні_роботи.pdf</i>	T/zPcG6wO/4oPE6XuR//hOD14pfYmJHaaTTgjvoSq Qw=
Додаток	<i>12_Перелік_баз_практики_Договори.pdf</i>	M/wCYgzMDpVuoSm5wLg2evanano1yzPUX/9wwti8 cAU=
Додаток	<i>28-32_Аналітична_записка_Опитування_26.02.2021.pdf</i>	KDhNMuaEV5Fg3W4Z/NVG2XiFQ6kHMDnpobdkT TSfn1I=
Додаток	<i>таблиця невідповідності Критерій 5..pdf</i>	zYc8l+awoFBbtsby24GFzXzVTP26m9okFNbcWXP DBr4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мицик Лариса Миколаївна

Члени експертної групи

Даниленко Сергій Іванович

Куценко Катерина Ігорівна